

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXIX Birželis - June 21, 1984 Nr.24

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

GARSINKIME LIETUVĄ ŠOKIŲ ŠVENTĖS PROGA

Tegul meilė Lietuvos de-
ga mūsų širdyse! Pasirinkę
šiuos himno žodžius savo
šūkiu, septintosios lietuvių
tautinių šokių šventės ren-
gėjai ir dalyviai skiria šią
šventę Lietuvai.

Opiausias mūsų išeivijo-
je klausimas, be abejo, yra
lietuvių tautinės sąmonės
išlaikymas. Todėl visiems
bus džiugu pamatyti milži-
nišką būrį lietuviško jauni-
mo, suvažiavusio iš įvairių
laisvojo pasaulio kraštų šiai
entuziastingai lietuviškos
kultūros demonstracijai.
Pagalvokime, kiek darbo ir
pasišventimo reikia, kad
pasiruošti ir dalyvauti šio
masto šventėje. Mūsų jau-
nimas tam ryžosi ir ištesė-
jo. Būkime tikri, kad šven-
tės pasisekimas paskatins
dalyvaujančius ir patrauks
naujas eiles jaunimo jung-
tis lietuviškam darbui.

Kitas svarbus mūsų už-
davinytis yra Lietuvos var-
do, jos kultūrinių vertybių
garsinimas amerikiečių vi-
suomenėje. Šokių šventė
sudaro gerą progą šiam už-
daviniui vykdyti.

Tam tikslui, Ryšių Su
Visuomene komisija buvo
praplėsta. Malonu pastebė-
ti, kad visa ši komisija ir
jos talka yra sudaryta vien
tik mūsų jaunesnės kartos.
Gražu yra matyti jų nuošir-
džias pastangas ir darnų
bei kruopštų darbą.

O darbo yra daug. Plaka-
tai, laiškai, kviesliai, siun-
tinėjami paštu ar asmeni-
niai dalinami tarptautiniuo-
se Clevelando rengimuose,
radijo bei televizijos
skelbimai, pranešimai Cle-
velando žurnalų rengimų
kalendoriuose, vitrinos Cle-
velando miesto centre,
straipsniai amerikiečių
spaudoje, skelbimai nutie-
siami virš gatvių, informa-
vimas kitų tautinių grupių
ir kitos garsinimo priemo-
nės yra šiam tikslui naudo-
jamos. Daug jau padaryta,
daug kas baigiama atlikti.

Kiek amerikiečių ar kitų
tautinių grupių svečių vi-
sos tos pastangos patrauks
į šokių šventę niekas ne-
ispės. Kiekvienu atveju, to-
kio masto rengimo rek-
lama bus pastebėta. Tai bus
įnašas Lietuvos garsinimo
pastangose.

Ypatingai džiugu kad ir
atskiri asmenys prisideda
prie šio didžio užmojo gar-
sinimo. Štai jaunas, jau iš-

eivijoje gimęs lietuvis, sa-
vo iniciatyva įterpia prane-
šimus apie šokių šventę į
savo vedamą televizijos
sporto programą, gretim-
je, Lake apskrityje. Dėko-
jame jam. Esame tikri, kad
ir kiti Clevelando bei apy-
linkių lietuviai randa būdų
prisidėti prie šių bendrų
pastangų.

Dar ne vėlu. Visi galime
prisidėti. Pakvieskim savo
nelietuvius draugus į šią
gražią šventę. Būtų gaila
nepasinaudoti proga.

Šventės Rengimo
Komitetas

VLIKO PAREIŠKIMAS

Tautiniai šokiai yra lie-
tuviškumo išraiška mūsų ir
svetimauciu tarpe. Tauti-
niai šokiai yra jaunimo bū-
das bendrauti ir pasirody-
ti viešai. Tai yra svarbi ir
reikalinga lietuviško auklė-
jimo priemonė.

VLIKas remia periodi-
škai pasauliniu mastu vyk-
domas tautinių šokių šven-
tes ir ragina visuomenę iš
viso pasaulio gausiai daly-

Clevelando miesto meras George Voinovich priėmė VII Lietuvių Tautinės šokių šventės, įvyksiančios š. m. liepos 1 d. koliziejuje, komiteto narius ir įteikė pirm. dr. A. Butkui proklamaciją, kuri atspausdinta šiame puslapyje.

Tibor Gasparik nuotr.

KODĖL EUROPA NEBIJO?

Politiniai - kariniai samprotavimai

Vytautas Meškauskas

Didžiųjų demokratiųjų pra-
moninių valstybių viršūnių

vauti įvyksiančioje VII-oje
Tautinių Šokių šventėje, š.
m. birželio 30 — liepos 1 d.
Clevelande, Ohio.

konferencija Londone užperei-
tą savaitgalį praėjo, galima sa-
kyti, visai normaliai, jei ne-
skaityti keletos demonstracijų.
Žinia, demonstracijos demo-
kratinėje santvarkoje irgi lai-
kytinos normaliu reiškiniu, ta-

čiau šiuo atveju jos kelia nu-
sistebėjimą. Nejaugi yra tiek
daug žmonių, kurie pasiduo-
da sovietinei propagandai? Ne
tik Londono gatvėse, bet net
tokioje Olandijoje, kurios vy-
riausybė bijo nepasitikėjimo
pareiškimo, įsileidusi į savo te-
ritoriją 48 skrendančias bom-
bas (cruise missiles) nutaikin-
tas į Sovietiją? Juk tų ginklų
tikslas yra atbaidyti sovietus
nuo noro užpulti. Ar prieš po-
rą savaitę NATO vyr. vadas
gen. Rogers nepareikšė, kad
sovietų puolimo atveju NATO
labai greitai turėtų griebtis
atominių ginklų, nes konven-
cionaliniais ginklais negalėtų
atlaikyti sovietų karinės per-
svaros?

Iš tikro politinė-karinė si-
tuacija nėra tokia paprasta,
kaip prieš 35 metus. Tada ka-
riai nusprendė, ir politikai pri-
tarė, kad komunistai puls kai-
tik kariniai bus pranašesni -
tai Korėjos karo pamoka. Ka-
dangi sovietams lengviau su-
mobilizuoti milijonus žmonių,
juos pakenčiamai apginkluoti
ir pasiųsti puoliman, NATO
nutarė, kad nuo tokio bandy-
mo sovietus geriausiai sulai-
kytų gąsdinimas atominiu ka-
ru, kuriam sovietai tada dar
nebuvo pasirengę.

Per trisdešimt su viršum
metų situacija pasikeitė. Ato-
miniuose ginkluose sovietai
beveik pasiekė lygsvarą, kas
privertė NATO sustiprinti sa-
vo konvencionalinę kariuome-
nę, kad karo atveju kiek ati-
tolintų sprendimą ar pavarto-
ti atominius ginklus ar ne. Tai
kelia dar kitą klausimą: ar
taktinių atominių ginklų, ku-
riuos galvoje turėjo gen. Ro-

(Nukelta į 4 psl.)

City of Cleveland

GEORGE V. VOINOVICH, MAYOR

Proclamation

WELCOMING AND ACCLAIMING

THE SEVENTH LITHUANIAN FOLK DANCE FESTIVAL

It is with my most cherished sentiments for Cleveland's
Lithuanian-American community combined with my profound appreciation
for its centuries-old art, music, dance and folklore that I
publicly and enthusiastically welcome and acclaim the Seventh
Free World Lithuanian Folk Dance Festival to be held in Greater
Cleveland on July 1, 1984.

The festival will bring to our metropolitan community more than
2,000 dancers from the United States, Canada, Argentina, Brazil and
West Germany. Accompanying them will be a 59-member orchestra
with rare and treasured folk instruments and a 250-member choir.

Their performance will evoke a flood of memories for all
those who proudly lay claim to a noble heritage of a nation which
was one of the most influential powers in Eastern Europe from the
14th through the 16th centuries. Many will see in the music and
dances a spectacular display which traces its roots, according to
no less a source than the Encyclopaedia Britannica, to a language
and culture which stand among the oldest in Europe.

For others, it will recall nostalgic feelings of the
festive dances and singing festivals held in Lithuanian villages
and towns every summer culminating, every five years, in national
festivals in which as many as 40,000 compete, according to the
renowned Britannica.

All will see in it, I am confident, the great reverence the
Lithuanians have historically held for literature, music, the
theater, dance and other elements of the fine arts which distinguish
them as a people who value the most edifying things in life.

NOW, THEREFORE, I, George V. Voinovich, mayor of the City of
Cleveland, do hereby applaud and acclaim Dr. Antanas Butkus and
all the members of the Seventh Lithuanian Folk Dance Festival
Committee. They are bringing to metropolitan Cleveland a splendid
performance which will be distinguished for its artistic, historic,
cultural and social significance.

IN WITNESS WHEREOF, I have set my hand and
caused the Corporate Seal of the City of
Cleveland to be affixed on this 12th Day
of June in the Year 1984.

MAYOR

George V. Voinovich

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Spaudimas į Reaganą tartis su sovietais didėja. - Vis dar reikalaujama įrodymų, kad sovietais negalima pasitikėti.

Ar prezidentas supranta savo istorinę misiją?

Pereitą antradienį du senato respublikonų vadai - Howard H. Baker Jr. ir senato užsienio reikalų komisijos pirmininkas Charles H. Percy - pareiškė prezidentui Reaganui, jog tarptautinė situacija yra tokia rimta, kad reikalaujanti skubaus Reagano susitikimo su Cernenko. Į tai Reaganas atsakė, kad 'viršūnių susitikimas' pirmiausia reikalauja gero paruošimo. Vėliau paskelbtam prezidentūros komunikate aiškinama, kad 'problema yra ne mūsų nenoras susitikti su sovietais, bet jų atsisakymas susitikti su mumis prie derybų stalo pasikalbėjimams apie ginklų sumažinimą'. Ten pat dar pridurta:

'Nustatymas datos viršūnių konferencijoms pats per save dar neišsprendžia labai rimtų problemų, kurios skiria abu kraštus su skirtingomis pažiūromis ir interesais.'

Senatorius Baker teigė, kad jų reikalavime Reaganui susitikti su Cernenko nebuvo jokių vidaus politinių sumetimų. /Sis senatorius daugiau nebekandiduoja./ O senatorius Percy, kurio perrinkimo šansas Illinois'e netaikomi gerai, aiškino, kad jau praėję penkeri metai be susitikimo su mūsų varžovais, kas esą labai bloga. Pagal Bakerį, situacija esanti tokia pavojinga, kad padėti galėtų net paprastas viršūnių susitikimas, be jokios dienvakšės ar išpareigojimų.

Tą pačią dieną net visas senatas, kuriame respublikonai

turi daugumą, 61 balsu prieš 28 nubalsavo neduoti lėšų antisatelitinių ginklų bandymui, jei prezidentas nepareikš, kad jis su gera valia bandė susitariti su sovietais dėl atsisakymo nuo tokių ginklų ir tai padaryti jam nepasisekė.

Prezidentas 1985 m. biudžete buvo paprašęs dviejų bilijonų dolerių ieškoti būdų apginti JAV teritoriją nuo sovietinių raketų. Be to, jis dar atskirai prašo 400 milijonų dolerių išvystymui raketos, kuri galėtų sunaikinti sovietų satelitus erdvėje. Slaptam senato posėdyje buvo pranešta, kad sovietai toje srityje jau seniai dirba.

Dieną prieš tai buvo paskelbta, kad JAV antiraketinė raketa pataikė ir sunaikino kitą, erdvėje skrendančią raketą. Atseit, kulipka pataikė į kitą lekiančią kulipką. Faktinai tam buvo pradėta ieškoti būdų jau prieš 20 metų, kada tokiomis raketomis buvo norima apsaugoti JAV tolimesnės distancijos raketos, dislokuotas Šiaurės Dakotoje. Tačiau, išleidus tam reikalui 5 bilijonus dolerių, nuo tolimesnių bandymų buvo atsisakyta prileidus, kad priešais paleis ne vieną, bet visą spiečių tokių raketų. Nuo to laiko vieninteliu atgrasiniu nuo atominės atakos buvo tik galimybė atsikirsti tuo pačiu. Reagano administracija yra apsisprendusi toliau ieškoti būdų atsiginti nuo atlekiančių raketų, kas gerų santykių su sovietais ieškotojus labai baido. Girdi, tai

tik paskatins ir sovietus toje srityje daugiau dirbti, kas galų gale privės prie dar smarkesnių ginklavinimo lenktynių. Administracija susitarimui su sovietais toje srityje nepasitiki, nes jo vykdymo negalima patikrinti. ...

Atrodo, kad dabar, demokratų pirminiams rinkimams pasibaigus, bus daugiau dėmesio kreipiama užsienio politikos reikalams. Zinia, demokratams bus pravartu Reaganą pristatyti kaip karo kursytoją ir 'trigger-happy cowboy'. Kad prie tokios pažiūros skleidimo dabar prisidėjo ir respublikonai - įrodo, jog tokia pažiūra yra gana populiari. Ir prezidentas gerai padarytų atsikratydamas jam uždedamos kovotojo su komunizmu aureolės.

Prieš tai labai protingai pasisakė N.Y. Times'e žydų žurnalo Commentary redaktorius Norman Podhoretz. Jis primena, kad faktinai Reaganas visai nenusipelnė 'warmonger' titulo. Juk ne jis (Reaganas), bet prezidentas Carteris prieš jį buvo nutaręs, europiečių prašomas, pasiūsti vid. distancijos raketas į Europą ir statydintis MX raketas.

Ne Reaganas, bet Carteris pradėjo siųsti karinę pagalbą Salvadorui ir sustabdė ūkinę paramą Nicargvos režimui. Reaganas nesiuntė žymesnės pagalbos Angolos ar Afganistano baltiems partizanams. Ir Vid. Rytuose Reaganas buvo labai santūrus, pasiuntęs savo marinius į Beirutą ne kariauti, bet išlaikyti taiką. Kai tas pasirodė neįmanoma, Reaganas marinius atšaukė. Žodžiu, visur jis pasirodė nemažiau atsargus negu Carteris, išskyrus gal Grenados atvejį. Pagaliau net karinį biudžetą, kurį Carteris norėjo padidinti 5%, Reaganas nori padidinti 7%.

Kas dabartinį prezidentą skiria nuo buvusių, yra jo retorika. Podhoretz rašo:

'Niekas svarbesnio Amerikos prezidentas mūsų laikais negali padaryti, kaip pažadinti Amerikos viešąją opinią tiesai apie Sovietų Sąjungą: ji yra blogio (evil) imperija, kuri nori priversti - ir šantažuoja - Vakarus jai politiniai nusileisti. Skelbdamas tą teisybę - tą pačią teisybę, kurią Winston Churchill, jo didžiausias garbė, trisdešimtmė dešimtmetyje skelbė apie nacių Vokietiją - yra didžiausias Reagano kaip prezidento atsiekimas, nors jis ir nesiėmė taip kaip sakė.'

Atsisakymas nuo Churchillio rolės gali padėti Reaganui užsitikrinti antrą terminą, kurį jis ir be to galėtų laimėti. Bet kaina tokio nusileidimo rinkėjų baimei galėtų sustabdyti sovietų pavojaus supratimo procesą ir tuo pačiu sutrukdyti

■ Iš kitos pusės

Kartais maloniai nustembi ir tarybinę spaudą pavartę. Pavyzdžiui ŠVYTURIO 7 Nr. užtikęs tokią vietą:

"Kitą dieną tarybinės delegacijos vadovas perskaitė pareiškimą, kuriame buvo išdėstytas Tarybų Rusijos požiūris į Lietuvos nepriklausomybę: 'Turėdama galvoje Tarybų Rusijos valdžios paskelbtą laisvo nacių apsisprendimo principą iki visiško atsiskyrimo, — buvo sakoma jame, — ir todėl atmesdama carizmo imperialistinę užkariavimo politiką, kurios rezultatas buvo Lietuvos prijungimas prie Rusijos, Rusija pripažįsta ir patvirtina Lietuvos valstybės savarankiškumą ir nepriklausomybę su visomis iš to išplaukiančiomis juridinėmis pasekmėmis ir gera valia visiems amžiams atsisako visų suvereniteto teisių į Lietuvos tautą ir jos teritoriją, pasisavintų Rusijos. Iš buvusios priklausomybės Rusijai lietuvių tautai ir žemėms neseka jokių prievolių Rusijos atžvilgiu.'

Užtikti tokią istorinę citatą sovietinėje spaudoje ne dažnai gali. Neseniai LITERATŪROJE IR MENE, minint pedagogo Prano Mašiotto gimimo sukaktį, nebuvo drįsta paminėti, kad jo žentas yra buvęs Lietuvos užsienio reikalų ministras Urbšys. Jis ten tituluojamas... VERTĖJU. Dabar išdrįsta gal todėl, kad straipsnio autorius PEISACHAS FREIDHEIMAS, docentas, kuriam tur būt sunku prikišti lietuvišką nacionalizmą...

Kita vertus tie patys žodžiai ten reiškia ką kitą, negu čia. Pvz. DER SPIEGEL korespondentas Maskvoje Andreas Lorenz užėjo pas 1956-57 m. m. buvusį Sovietijos užs. reik. ministrą D. T. Šepilovą, kuris neturi telefono, norėdamas kai ką išsiaiškinti iš to laikotarpio. Po mėnesio korespondentas buvo iššauktas į užs. reik. ministeriją, kur gavo oficialų įspėjimą. Girdi, jo bandymas įeiti į privatų butą:

"pažeidžia sovietinio piliečių garbę, (tai) bandymas sulaužyti buto neliečiamumo teisę, kuri yra užfiksuota SSSR konstitucijoje."

Iš to išeina, kad žmonėms neleidžiama santykiuoti su užsieniečiais, saugant jų konstitucijos garantuotą privatiškumą! Pagal tą pačią logiką žmonės laikomi kalėjime irgi jų privatiškumo labui. Tas pats ir su visa tauta. Kad ji išlaikytų savo tautišką tapatybę. (vm)

dytų prezidentui atlikti jo svarbiausią istorinę misiją.'

...

Tokioje situacijoje prezidentas pereitą ketvirtadienį sušaukė spaudos konferenciją, kurioje dominavo susitikimo su Cernenko klausimas. Reaganas pareiškė, kad jis tokiame susitikime esąs 'ready, willing and able', tačiau kol kas jo pastangos ta kryptimi per 'tyliąją diplomatiją' nedavė jokių vaisių. Jis sutiktų pasikalbėti su Cernenko ne tik apie atominis ginklus, bet ir bendrais klausimais - net tuo atveju, jei sovietai apsispręstų prie derybų negrįžti. Bet, aplamai imant, viršūnių konferencijai reikia gerai pasiruošti, kad po jos būklė nebūtų blogesnė, kaip tai atsitiko jo pirm-takūnams. (Jis turėjo galvoje Kennedy susitikimą su Chrusčiovu ir Johnsono su Kosyginu.) Čia pat reikia pastebėti, kad ir Kremliaus nuomonės reiškėjas Leonid Zamyatin tą pačią dieną pareiškė, kad sovietai pageidautų viršūnių

konferencijos, bet jai reikia gerai pasiruošti.

Į klausimą, ar tokia konferencija dar galėtų įvykti prieš rinkimus, Reaganas atsakė, kad jis nenori prasidėti su politiniais žaidimais, tačiau derybos yra atviros. Į kitą panašų klausimą jis pastebėjo, kad nesitikis sovietų pagalbos rinkimuose, nors gal sovietai miečiau su juo kalbėtų, jei tikėtų - si, kad jis prezidentautų dar keturis metus. Reaganas gynėsi nuo priekaišto, kad tiesdamas sovietams alyvos šakelę tuo pačiu metu juos koliaja. Faktinai sovietų retorika esanti daug griežtesnė. Sarkastiškai jis paryškino:

'... Ką gi, gal aš buvau per aštrus ... gal aš turėčiau atsiprašyti už KAL 707 (Korėjos keleivinio lėktuvo) pašovimą ...'

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Puikiausius kailius rasite

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

ELECTRICIANS

Expanding Grand Prairie Plant has immediate openings for experienced Electricians. Working knowledge of AC and DC Motor and Controls necessary. SCR Drive up to 400 Horsepower a plus. 5 years industrial experience. Up to \$25,000 per year including overtime. Non smokers only. Apply or call:

POLY AMERICA

2000 W. MARSHALL

GRAND PRAIRIE, TX. 75051

214-647-4374

EOE, M/F

(22-26)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

KETURIASDEŠIMT METŲ

Keturiasdešimt metų žmogaus gyvenime yra gan ilgas laiko tarpas, kad daug žaizdų užgytų. Gal ne visos žaizdos yra užgyjančios, daug kas žaizdas su savimi nusineša. Daug mūsų bendrakeivių jau išėjo, ir gal savo žaizdas išsinešė!

Laiko migla ir ūkanos daug ką uždengia, vaizdai ir įvykiai nustoja savo ryškumo ar įtampas. Daug kas mums patiems atrodo, — lyg tai būtų įvykiai ekrane. Jau beveik užmirštame laikus, kai mes patys buvome tame ekrane aktoriai. Nutolome nuo to ne tik laiko erdvėje, bet ir geografinėje prasme. Baimės ir siaubo širdyje nebejauciame, ir sunkiau begalime tai kitiems papasakoti. O buvo baisios dienos! Siaubo ir nevilties! Kas tai baisiau už mirtį!

O mirtis tuo metu buvo kasdienis svečias, kai griuvo ir degė miestai, ir gaisrai švietė Europos padanges. Mirtis buvo visur ir nuo jos nebuvo galima pabėgti, nes ji buvo mūsų bendrakeivė. Mes nuo jos gal ir nebėgome, nes bėgome į tuos degančius miestus. Visais keliais ir kaip kas sugebėjo traukė būriais į vakarus. Kas su ištikimu lietuvišku arkliuku, kas su dviračiu, o kas ir to neturėjo — tai savomis kojomis!

Kelio beveik niekas nežinojo, bet jo nereikėjo nei klaustis. Matėsi subombarduotų miestų dūmai ir gaisrų pašvaistės, tad į ten, ir traukėme! Kad tik toliau nuo to kas plūdo iš rytų, nuo to atplūstančio siaubo — kuris buvo baisėnis už degančius miestus, bombonešių užimamą ar bombų sprogamus. Be to mes net nebėgome, mes tik laikinai traukėmės, kad vėl sugrįžtume! Gal iki rudens — ar Kalėdų! O po to vėl visi atgal tais pačiais keliais, kuriuose mūsų pėdos jau buvo įmintos, į savo namus ar tėviškes. Tik palaukti laikinai kol tvarka bus atstatyta, o buvo labai aišku, kad tvarka turės būti būti at-

statyta! Niekas neleis sovietams Europoje šeiminkauti. Juk tam ir Atlanto Charta buvo surašyta! Tad ir bus pareikalauta, kad sovietai pasiimtų savo skudurus ir grįžtų į ten iš kur atėjo. Ir tuo buvo labai šventai tikima, nebuvo leidžiama net tuo suabejoti. Tai buvo nepajudinama ir nepažeidžiama dogma. Ir niekas nedrįso viešai kitaip kalbėti ar galvoti!

Atėjo ir praėjo ruduo, — atėjo, ir praėjo Kalėdos — atėjo, ir... pavasaris. Pavasariui ateinant gervės klykdamos skrido mūsų krašto link. Taip pat ir gandrai traukė į savo gimtąjį lizdą, tik gal ne visi į ten berado! Atėjus pavasariui gaisrai Europos padangėje užgeso ir įvairių tautų žmonės, kurie buvo mūsų aplinkoje, pradėjo grįžti į savo namus. Tik mums var-tai liko užkelti!

Visokie pažadai ir teliko tik pažadais. Net buvo užmiršta pati karo prasmė, arba ne visi ją vienodai suprato — bei aiškino! Pati laisvės sąvoka liko iškraipyta ir įvairiai aiškinama. Europa vėl užplūdo mongolų hordos, nuo Atilos laikų nebuvo tokio antplūdžio. Tik jau nebebuvo kas išeitų prieš miesto vartus ir tą barbarų antplūdį sulaikytų. Europa buvo bejėgė ir parblokšta, barbaras joje šeiminkavo. Seni kultūros ir civilizacijos centrai buvo trypiami azijatų batų. Laisvės priedangoje Europa buvo plėšiama ir prievartaujama!

Vakarų demokratijos neturėjo jokio supratimo ką su pergale daryti. Tam jie buvo visiškai nepasirengę. Ne tik neturėjo supratimo, bet taip pat nebuvo jokio plano! Tautų santykius buvo manoma tvarkyti geros valios pagrindu. Taip reikalus betvarkant, didelė dalis Europos buvo to barbarų antplūdžio užlieta. Raudonosios bangos ritose per Europą ir viską pakeliui skandino.

Mes likome kaip sudaužyto laivo keleiviai, kitų ne-

pageidaujami, nenorimi ir beteisiai! Kaip sudaužyto laivo keleiviai, likome išblaškyti po įvairius kraštus. Ne savo noru nutolome nuo tų kelių ir viešelių, kuriuose palikome savo giliai įmintas pėdas. Laiko vėjai užpūstė ir uždengė mūsų pėdsakus. Atsidūrus toli už vandenynu, tik mintimis galime į ten sugrįžti. Net gervės, kurios čia pavasariais skrenda į šiaurę, neskrenda į mūsų kraštą.

Mums liko tik prisiminti mas ir gal poeto žodžiai: "Į tenai vis grįžta mūsų akys. Tilkait, requiem ir geskit, geskit, žvakės".

Su kiekvienu "requiem" mūsų gretos retėja, negrįžtamai išėjusieji su savimi pasiima tik viziją ir gal savo gimto krašto žemės saują! Gaisrai nebešvies jų kelių ir šiaurės pašvaistė nebenuves jų į Nemuno kraštą, ir lietuviškas beržas nešlamės ir nepasakos jiems paslaptingos savo pasakos.

Keturiasdešimt metų liko praeityje, daug svetimų kelių išmindžiota ir daug palikome kryžių svetimose pakelėse. Daug mūsų bendrakeivių jau negrįžtamai išėjo. Mes dar esantieji grįžtame į praeitį ir į tuos laikus, kai mūsų kelius gaisrų pašvaistės švietė. Bet net tuomet turėjome viltį! Turėjome viltį sugrįžti į savo kraštą.

Nebėra gaisrų pašvaisčių ir patrankos senai jau nustojo dundėti, pakelėse paliktųjų kapai senai jau išnyko. Daugelio net vardai nėra žinomi ir niekas jų jau neprisimena. Karas pasibaigė, bet taikos nėra. Ypač mūsų kraštui taika ir ramybė liko tolima ir nepasiekiamo. Mūsų viltys liko neišsipildančios. Tolimi vaizdai ir įvykiai dingsta laiko migloje ir skęsta ūka-

ALT S-gos vyriausios valdybos pareigų perdavimas įvyko š. m. birželio 8 d. LT namuose, Chicagoje. Sėdi iš kairės: Vida Jonušienė — naujosios valdybos antroji vicepirmininkė, inž. Vaclovas Mažeika — senosios valdybos pirm., dr. Leonas Kriaučeliūnas — naujosios valdybos pirm. ir Vilija Kerelytė — naujosios valdybos sekretorė. Stovi Petras Bučas — naujosios valdybos pirmasis vicepirm., Oskaras Kremeris — senosios valdybos sekretorius, Mečys Šimkus — senosios valdybos vicepirm., Ona Daškevičienė — senosios valdybos išdininkė, Mečys Valiukėnas — senosios valdybos sekretorius ir inž. Viktoras Mastis — naujosios valdybos išdininkas. Vyt. A. Račkausko nuotr.

Benediktą Simonaitį atsisveikinus

Vėžio ligos pakirstas, ilgesnį laiką ieškojęs pagalbos ligoninėse, 1984 m. gegužės 14 d. Ruch Presbiterian St. Lukes ligoninėje, Chicagoje mirė Benediktas Simonaitis, eidamas 59-sius metus. Palaidotas šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse. Velionis gimęs 1926 m. sausio 1 d. Linkuvoje, šiaurinių apskr. Baigęs Linkuvos pradžios mokyklą, įstojo į vietos gimnaziją ir joje baigė septynias klases. Okupa-

A. A. B. Simonaitis

nose. Lieka tolimas ir nepasiekiamas tas kraštas — iš kurio mes tik laikinai išėjome.

Ten iš kur išėjome — gal tik beržas tebestovi, kurį pakelėje ar sodyboje priešulinio palikome. Pavasariams atėjus gal grįžta gervės ir švilpauja varnėnas, ir upelio krantus papuošia purienos. Tik mums į ten gal jau negrįžti! Nes ten tebesiaučia šaltas stepių vėjas kuris sušaldo ne tik žmogaus sąnarius, bet ir mintį.

Mums lieka tik viltis, kad ir mūsų kraštui gal kuomet nors ateis geresnės dienos, kuomet laisvai švilpauti ir vėl galės ne tik varnėnas, bet ir mūsų krašto žmonės!

Juozas Žygas

cijų metais buvo priverstas mokslą nutraukti. Grįžo į gimnaziją jau būdamas DP stovykloje. Wiesbadene, Vokietijoje. Gavęs atestatą, įstojo į Hamburgo universitetą, bet po metų studijas nutraukė.

Gimnazijos metais aktyviai dalyvavo moksleivių sporto varžybose, išskirtinai krepšinio komandose. Amerikoje buvo pamėgęs žvejoti ir atostogų metą praleisdavo su meškere Wisconsin, Kanadoje ar kitur žuvinguose ežeruose.

Atvykęs į JAV gavo darbą chemijos pramonės laboratorijoje ir rūpestingai atlikdavo darbą, studijavo chemijos teoriją ir greitai laiku buvo įmonių vadovų pastebėtas ir paskirtas į atsakingas pareigas. Daug metų buvo laboratorijos vedėju, o pastaraisiais metais — Barrett Industrial Coatings įmonėje — laboratorijos direktoriumi. Kasdienybėje velionis Benediktas buvo ramaus nusiteikimo vyras, visad linkęs padėti kitam, talkinti kitiems. Jis mėgo ir turėjo gerą supratimą staliaus, elektriko, dažytojo ir kituose namų priežiūros bei remonto darbuose ir draugų ar net pažįstamų kviečiamas niekad neatsisakydavo jiems padėti ar bent patarti.

Kūriantis Chicagoje neolitanams, Velionis Benediktas įsijungė į jų eiles, bet veikloje ir bendrai visuomeniniame darbe jis nesirodė. Buvo vedęs 1951 m. Adėlę Kaminskaitę, kuri rūpestingai jį globojo ir rūpinosi visą laiką, ypač jo ligos metais. (mv)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Kodėl Europa nebijo?

(Atkelta iš 1 psl.)

gers, panaudojimas tuč tuojau privestų prie totalinio atominio karo, t.y. visų kraštų miestų bombardavimo, ar dar ne. T.y. ar galima būtų apriboti taktinių atominių ginklų pavartojimą tik fronte? Kas veda prie dar vieno, šiandien aktualesnio klausimo: ar visa ta atbaidymo, išgąsdinimo (deterrence) politika, po Korėjos karo apsaugojusi Vakarų Europą nuo laukto sovietų puolimo ir, dar daugiau, sulaikiusi super-valstybes nuo susirėmimo - yra veiksminga ir šandien?

Mes kiek ilgiau panagrinėsime tuos klausimus, pasinaudodami dviem specialistu, buvusių vokiečių ir prancūzų generolų samprotavimais. Vokietis yra brigados gneerolas Christian Krause, vadovavęs jų krašto apsaugos ministerijos skyriui, analizuojančiam gynybos planus Centro Europoje. Prancūzas yra jauniausias, 46 metų amžiaus generolas Etienne Copel, karo aviacijos štabo operacijų skyriaus viršininkas, kuris nutraukė labai sėkmingą karinę karjerą, kad parašytų 'Vaincre la Guerre' (Nugalėti karą) knygą.

Kraus savo apybraižoje (essay), paskelbtoje Der Spiegel magazine, aiškina, kad visų pirma sovietai šiuo metu neturi jokio tikslo pulti Vakarų Europą. Daugiau žemės jiems tikrai nereikia. Paversti likusią Europą komunistine? Jie turėtų suprasti, kad tam reikėtų visoje Vakarų Europoje įvesti policinį režimą, kuris pareikalautų tokių didelių pastangų, kad jiems neliktų jėgų dabartinę teritoriją tvarkyti ir ją geriau išvystyti.

Jei taip, kam sovietai visą laiką stiprina savo karines jėgas ir, kaip teigė gen. Rogers, jos yra galingesnės už NATO? Krause tarp kitko nurodo, kad paprastai kalbama ne apie sovietus, bet Varšuvos pakto kariuomenių persvarą. Patys sovietai turi Vokietijoje 26 divizijas. Tas skaičius nelabai baido, jei prie jo nepridėsi dar 31 sovietų satelitų divizijas. Tačiau ar jos visos tikrai bus patikimos karo atveju? Ir pakankamai tam apginkluotos ir apmokytos? Net tos 26 sovietų divizijos nėra visą laiką pilnos. Kas metai sovietai į jas pašaukia 200,000 naujokų ir tiek pat atleidžia atitarnavusių. Tokiu būdu jos tik du kartus

■ Laiškai Dirvai

IKI PASIMATYMO CLEVELANDE

Artėja liepos pirmoji diena, Sentintoji Lietuvių Tautinių Šokių šventė. Tai lietuvių kultūrinis įvykis! Už tos šventės pasisekimą atsakinga viso pasaulio lietuvių išeivija — Clevelando lietuvių visuomenė, apylinkė, apygarda ir JAV Krašto valdyba, — ne vien jos rengėjai.

Šokių šventė yra pirmą kartą iškelta iš Chicagos. Pripažįstame, kad Chicago yra lietuvių išeivijos pasaulinė sostinė. Visi mieliai į jos renginius lankomės. Bet reikalaujam ir Chicagos lietuviams parodyti solidarumą kitoms vietovėms. Vietovė šokių šventei parinkta geriausia visoje Amerikoje. Nuo mūsų visų pareina jos

metuose, ir tai trumpam laikui, turi pilnus kadrus.

NATO generolai skaičiuoja, kad pirmą puolimo bangą sovietai galėtų sutelkti Varšuvos pakto 57 divizijas, kurių tik 40 būtų pilnai karui paruoštos. Su tiek dar galima būtų susidoroti.

Nato planuotojai prileidžia, kad pirmą Varšuvos pakto puolimo bangą pasektų dar antroji, iš maždaug 30 divizijų. Jei jie tai planuoja - aiškina Krause - jie prileidžia, kad pirmoji banga gali būti atmušta. Bet antroji banga yra silpnesnė už pirmąją ir be to ji, pakeliui į frontą, dar būtų kiek apnaikinta - tai kaip ji galėtų turėti pasisekimo?

Krause's nuomone, laukimas puolimo dviem bangom pažeidžia pagrindinį karo vedimo principą, būtent sutelkti visas pajėgas greitai pergalei. Sovietų generalinis štabas turėtų tai suprasti. Puolimo kare viskas priklauso nuo pirmo smūgio pasisekimo. Jei jis norėtų pulti - tai tik visomis savo divizijomis, o ne satelitų. Tam tikslui jis turėtų prie sienos laikyti daug daugiau savos kariuomenės. Jei karas užsitęstų ir reikėtų sutraukti visus rezervas, tada NATO šansai tik pagerėtų, nes NATO kraštuose gyvena 625 milijonai žmonių, o Varšuvos pakto - 383 milijonai.

Kai kas Varšuvos pakto naujai priskiria faktą, kad jis sudaro vieną ta prasme, kad visi jos pakraščiai pasiekiami sausuma iš centro, tuo tarpu NATO Graikiją, Turkiją ir Norvegiją gali pasiekti per jūrą. Reikia tačiau atsiminti, kad susisiekimo keliai sovietų sferoje nėra labai geri.

Krauses kolega Prancūzijoje Etienne Copel iškelia dar kitus klausimus, prie kurių sustosime kitame numeryje.

pasisekimas. Taipogi būtina skatinti ir kviesti mūsų draugus latvius, estus, ukrainiečius ir net lenkus per jų spaudą. Televizijos reklama būtų irgi paranki sudominti vietinius amerikiečius. Jų tarpe yra daug mėgėjų etninių grupių pasirodymams. Taip pat kvieskime asmeniškai savo pažįstamus amerikiečius. Būkime realūs ir supraskime, kad tik kultūrinis kelių išgarsinsim Lietuvos vardą plačiose svetimatų masėse. Clevelandas, nors ir nėra gausiausias lietuvių skaičiumi, bet kultūrinuose baruose bus bene iškiliausias. Čia turime čiuurlio ansamblį, Grandinėle, bene geriausią lietuvių radijo programą "Tėvynės Garsai", Vaidilos teatrą, turime geriausius lietuviškus namus, vieną lietuviškiausią parapiją Amerikoje, sporto vienetus, profesines organizacijas, lietuvišką sodelį (dabar vandalų sunaikintas), statomi pirmieji Amerikoje lietuvių senelių namai. Sunku būtų viską išvardinti. Clevelande palaidotas Nepriklausomos Lietuvos prezidentas Antanas Smetona ir kiti žymūs lietuvių patriotai: gen. Vladas Nagevičius, Kazys Karpius, Pijus Žiūrys, Stasys Barzdukas, Steponas Nasytis ir kiti.

Šventės pasisekimas bus garbė visai lietuvių išeivijai. Nepasisekimas bus visiems mums gėda, negarbė lietuvių išeivijai, pasklidusiai po platųjį pasaulį.

Neatsižvelgiant į asmeninius įsitikinimus, partinį priklausomumą, į opoziciją ar poziciją Bendruomenės atžvilgiu, v a d o vaikimės jausmu, kad visi esame Lietuvių Tautos vaikai. Nusištatykime, raginkime ir vykdykime, kad liepos pirmą dieną visi keliai veda į Clevelandą, į puikų kolizijų — VII-ją Lietuvių Tautinių Šokių šventę. Garbė ir pagarba tiems, kurie atvyks ir dalyvaus viename iškiliausiame lietuvių kultūros poveiky. Iki pasimatymo Clevelande!

Henrikas Brazaitis

P. S. Iš anksto neužsiregistruavę ir neturintieji biuletų, galės gauti jų vietoje.

KAŠTANAS AR KAŠTONAS?

Dažnai "Dirvoje" pasirodo T. Klygos straipsneliai "Kalbos vargai". Juos visada su įdomumu ir atyda perskaitau. Ten jis gana teisingai nurodo, ypač, mūsų periodinėje spaudoje nukrypimus nuo lietuvių bendrinės kalbos taisyklių, kaip gramatikos, sintaksės ir būreikalingų svetimų žodžių naudojimo.

Š. m. gegužės 10 d. "Dirvoje" Nr. 19, psl. 5 gerb. p. T. Klyga savo straipsnelį "Kalbos vargai" pradeda šiais žodžiais:

"Gražios būdavo mūsų krašte sodybos pavasari. Ypač puošė kiemus erdviai skėsdami šimtus tamsžalių plaštakų, o didžiuliais žiedais, lyg šventų žvakių sietytais, smeigėsi link padangių — didžiūnai kaštonai. Mūsų šalies dailusis medis. Deja, kai kas jo vardą suklaušo, pagal svetimų kalbų įtaką tardami: kaštanas".

Šis jo pasakymas man užkliuvo. Esu gimęs ir augeš šiaurės vakarų Lietuvoje — žemaičiuose (žemaitijoje), kuri mažiausiai yra paliesyta svetimų kalbų įtakos. Ir manau, kad nedaug suklysiu sakydamas, kad žemaičiai tūkstančius metų gyveno be svetimų tautų kaimynystės ir jų kalbos įtakos. Gal kas pasakys: "O kuršiai"? Kuršiai taip pat yra baltai, aiščiau kaip ir visa lietuvių tauta. Jie taip pat neturėjo svetimų kaimynų. Tik paskutiniaisiais keliais šimtmečiais, lenkų pakviesti atsikraustė kryžiuočiai — vokiečiai. Kadangi jie buvo žiaurūs, plėšrūs ir visą kas žemaitiškai naikinantys priešai ir su jais žemaičiai nedraugavo, tai jų vokiška kalba žemaičiams nepadarė jokios įtakos, išskyrus vieną kitą techninį pavadinimą, neskaitant Klaipėdos krašto.

Nežiūrint žemaičių kalbos grynumo, vis dėl to žemaičiai nesako KAŠTONAS, bet KAŠTANAS. Kaštanai nėra lietuviškas medis, kaip sakysime ąžuolas, beržas, epušė, alksnis, eglė, pušis ir kiti. Kaštanai yra atkeliavę, tiksliau pasakius atgabentys iš svetimų, šiltesnių kraštų (šalių). Su juo kartu atkeliavo ir jo svetimas pavadinimas.

Pažiūrėkime ką apie kaštaną sako Lietuvių Enciklopedija, juk jos kalbos taisyklingumą tikrino lietuvių kalbininkai. L. E. XI t., 147 psl. parašyta: Kaštanas (Castanea), bukinis (Fagacea) šeimos medis... Ši gentis išplitusi P. Europoje, Š. Afrikoje, Azijoje, JAV. K. valgomas (Castanea sativa) yra apie 30 m. aukščio medis. Mediena padarinė. Vaisiai valgomi. P. Europos čiabuvis, Lietuvos klimatą atlaiko, sutinkamas retai kur parkuose...

"Dabartinės Lietuvių Kalbos žodyne" 290 psl. parašyta KAŠTANAS ir KAŠTONAS. Reiškia, kad abu pavadinimai naudotini.

"Lietuvių Kalbos žodyne" (didžiąjame) V tome, 401 psl. parašyta KAŠTANAS, o 403 psl. KAŠTONAS. Taigi, taip pat priimtini ir leistini rašyti abu pavadinimai.

A. Pleškys

1984 KELIONĖS Į LIETUVĄ

10-18 DIENŲ KELIONĖS, ĮSKAITANT 11 DIENŲ LIETUVOJE

18 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

#710 B: liepos 10—27 \$1,999
#814 B: rugpjūčio 14-31 \$1,999
11 dienų Lietuvoje, 2 Maskvoj, 2 Leningrade, 2 Helsinky
FINNAIR via JFK

17 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA, LATVIJA IR VOKIETIJA

#612 B: birželio 12-28 \$1,899
#918 B: rugsėjo 18 - spalio 4 \$1,829
6 dienos Vilniuj, 4 Rygoj, 3 Varšuvoj, 1 Frankfurte
LUFTHANSA via JFK & Boston

13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR ITALIJA

#520: gegužės 20 - birželio 1 \$1,699
5 dienos Vilniuj, 5 Romoj, 2 Maskvoj
ALITALIA via JFK

12 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA IR VOKIETIJA

#612A: birželio 12-23 \$1,649
#710: liepos 10-21 \$1,649
#807: rugpjūčio 7-18 \$1,649
#918A: rugsėjo 18 - 29 \$1,489
6 dienos Vilniuj, 3 Varšuvoj, 1 Frankfurte
LUFTHANSA via JFK & Boston
OBERAMMERGAU IR MIUNCHENAS (penkių dienų ekstra kelionė) — \$439

12 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

#604: birželio 4-15 \$1,639
#710A: liepos 10-21 \$1,639
#814A: rugpjūčio 14-25 \$1,639
#904: rugsėjo 4-15 \$1,639
#101: spalio 1-12 \$1,289
6 dienos Vilniuj, 2 Maskvoj, 2 Leningrade, 1 Helsinky
FINNAIR via JFK

10 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA

#917: rugsėjo 17 - 26 \$1,259
6 dienos Vilniuj, 2 Helsinky
FINNAIR via JFK

Dėl brošiūros ir daugiau informacijų kreiptis:

BALTIC TOURS
293 Auburn St.

NEWTON, MA 02166

(617) 965-8080 arba (617) 969 - 1190

WANTED
MACHINE REPAIRMAN MILLRIGHT
Experienced in the field of punch press repair, must be able to handle the dismantling & reassembly of all types of presses & air & mechanic clutches — willing to relocate to E. Tennessee. Top wages & benefits to qualified personnel. Send resume to PRESS INC., P. O. BOX 1381 MORRISTOWN, TN. 37813 OR CALL (615) 586-2406. (18-24)

KŪRYBA IR MOKSLAS

Pokalbis su mecenatu Simu Kašeliu Vytautas Alantas

Ne kartą esu kalbinęs mecenatą Simą Kašeliu pasisakyti plačiau apie save ir savo gyvenimą, bet visada atsidurdavau į kuklumo pertvarę ir išgirdavau atsakymą, kad nieko svarbaus ir įdomaus neturįs pasakyti. Mano argumentai, kad jo įnašas į mūsų literatūrą, ypač į novelės puoselėjimą yra labai žymus, kad mūsų kultūros istorijai apie jį žinotina, kaip apie kultūrininką, kuris grožinės literatūros meilę įamžino savo pastoviu ir nuolatiniu rėmimu, betgi tie mano samprotavimai mecenato lūpų nepraverdavo.

Novelės premijos skyrimas kasmet stebino ir džiugino mūsų skaitančią visuomenę ir rašytojus, bet dar labiau nustebino stambios premijos paskyrimas romanui. Mes, žinoma džiaugtumės ir nesigailėtume komplimentų jei tokį dosnumą literatūrai rodytų koks milijonierius, bet mums kažkaip pritrūksta žodžių ką besakyti, kai matome tai darant kuklų darbininką, kuris jau paskyrė per 20 premijų novelei ir stambią premiją romanui. Tokio mecenato mes neturėjome ir vargu ar turėsime ateityje, neturėjo tokio literatūros rėmėjo ir pasaulinė literatūros istorija.

Taigi, sakau, keletą kartų klabinau Simą suteikti daugiau žinių apie save, bet vis nepavykdavo. Prieš važiudamas į Clevelandą vėl

parašiau jam laišką, prašydamas informacijų ir šįkart pavyko. Jis man atsiuntė ilgesnį laišką, kurį čia skelbiu pasikalbėjimo forma.

— Kada pradėjote domėtis literatūra?

— Kai pramokau skaityti, būdamas septynerių metų vaikas. Atsimenu, mano pirmoji knygelė buvo "Kelias į šviesą". Man ypač patiko paveikslukai su paaiškinimais. Buvo naudingi skaitymai "Mūsų mažiesiems". Nuo čia prasidėjo formotis mano dar labai miglotai suvokiama literatūros vizija. Kai vėliau ėmiau skaityti Maironio "Pavasario Balsus", supratau, kad esu lietuviukas ir nusprendžiau priklaustyti tik gražiajai Lietuvai. Tai padėjo man suprasti siaurą gyvenamąją aplinką. Pirmą užlipdavau tik ant kalnelio, o vėliau užsiroglinęs jau ant kalno, pamačiau daug platesnį horizontą, — išvydau didžiulę, begalinę Polymos pelkę ir nustebau gauskraidančių aukštai padan-sklaidančių aukštai padangėje. Tuomet galvojau, jog už Polymos pelkių yra ir pasaulio galas...

— Atrodo, kad pramokęs skaityti sveikas ėmei geriau "matyti" ir suprasti aplinką. Koks veiklas vėliau jums padarė giliausią įspūdį?

— Kai mokytojas perskaitė "Brisiaus galą", mano jausmeliai nebeišlaikė... ir aš pravirkau. Niekas daugiau neverkė. Tik mano suolo draugas, vyresnis ir didesnis už mane, man atrodė, labai susirūpinęs. Toliau į mano mažą "jau literatūrinę" sielą skverbėsi grožio spindulėliai, o kartu ir pareigos supratimas.

Būdamas trylikos metų ėmiau spręsti savo pirmąją problemą. Perskaičiau len-

kų rašytojo apysaką: "Dykumose ir giriose". Man ta knyga taip patiko, kad panorau tapti didvyriu, kaip toje apysakoje. Pagalvojau, kad lenkas klatingas ir apgaulingas, o vis dėlto gražiai rašo! Negalėjau miegoti naktimis, mąstydamas, kaip reikia užmiršti lenkų padarytas skriaudas Lietuvai ir su jais suartėti? Į jų žudynes Dzūkijoje mes, moksleiviai, atsakydavom triukšmingomis demonstracijomis. Prisimenu, man būdavo skaudu nušauti žvirblio vanagėliui papenėti, bet tuo metu nebūčiau pasigailėjęs net ir žiauriausio smūgio lenkui į pašoną.

— Kokia literatūra domėjotės subrendimo amžiuje?

— Mane domino literatūra socialiniais klausimais. Ar nevertėtų rašytojui aštriai plunksna pajudinti šių dienų problemų, pvz. visuotinę dirbančiųjų draudimą. Kyla man ir kitokių klausimų, sakysime, kodėl tiek daug prirašyta klasikinės literatūros tomų, bet žmogus žmogui vis dar tebėra kaip vilkas vilkui? Gal todėl kad labai mažai žmonių turi jautrią sielą...

— Gal grįžtume prie literatūros. Kodėl jūs pamėgote novelės žanrą?

— Novelė man patinka todėl, kad čia rašytojas trumpame kūrinyje turi pasakyti labai daug. Mano nuomone, novelėje susitelkia daug literatūros elementų, o ypač išidėmetini, turinys, idėja ir stilius. Daugeliui skaitytojų įdomu skaityti novelę dėl to, kad jie čia randa dvasinę atgaivą ir kartu su autoriumi turi progos aptarti jo rutuliojamą mintį. Labiausiai skaitytoją domina netikėta novelės atomazga. Geras novelistas bus geras rašytojas ir sugebės spręsti galias problemas. Manau,

Simas Kašeliu ir Vytautas Alantas agronomų gegužinėje Chicagoje 1977 m.

kad naujiems prozininkams ugdyti geriausiai tinka novelės žanras. Tai yra rašymo pradžios ir plunksnos treniruotė. Iš čia ir išaugo mano tremties literatūros ugdymo idealas!

— Sakyk, gerbiamasai, ar esi patenkintas visų jūrų komisijų nutarimais skirti premijas?

— Viso buvo premijuota 21 novelė. Visais jūrų komisijų sprendimais esu patenkintas, tik suabejojau vienu atveju. Na, gal čia kaltas mano skonis, gal nesupratau modernišką dėsytymo metodų?

— Ką sveikas galvoji apie mūsų kritiką?

— Mes turime gerų literatūros žinovų, baigusių universitetus, gerų recenzentų, bet nesuklysiu pasakęs, kad jie kartais per daug ištikimi savo pasaulėžiūrai, užmiršdami, jog daug skaitytojų ir patys neblogai nusimano apie literatūrą.

— Ką jūs galvojat apie rašytojo misiją?

— Giliai tikiu, kad rašytojas yra visiškai laisvas rašyti ir vaizduoti gyvenimą, koks jis iš tikrųjų yra. Rašytojas privalo turėti savo sąžinės atsakomybės jausmą prieš skaitytoją, savo tautą ir žmoniją. Mano supratimu, kūryboje dažnai, jei ne visados, blogis turi pralaimėti gėriui. Laimėti turi tik Grožis! Iš čia ir kyla ta didžioji rašytojo atsakomybė ir pareiga nurodyti jaunuoliui ir aplamai skaitytojui kelią į idealą: — Štai žmogus!

DIECAST TOOL ENGINEER SUPERVISOR

Must be responsible for repairing of dies, trim dies, design of new dies, and be able to discuss new tooling with customers. Competitive salary & complete benefit package. Forward resume with salary history to
GENERAL DIECASTING CO.
10750 CAPITAL
OAK PARK, MICH. 48287
ATT. MR. D. G. STRNAD
NO PHONE CALLS & NO HEAD HUNTER. (23-29)

NAUJOS KNYGOS

• **Birutė Pūkelevičiūtė. ŽYDRA IR GELTONA.** Du vaidinimai: žmonės ir beržai; Antroji Salomėja pailnavose. 168 psl. kietais viršeliais. Autorė šią knygą dedikavo mirusiam aktorui Kaziui Veselkai. Išleido Darna Chicagoje. Gaunama pas platintojus arba autorę šiuo adresu: B. Pūkelevičiūtė, 7207 So. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629.

• **MIND AGAINST THE WALL.** Essays on Lithuanian Culture under Soviet Occupation. Redagavo Rimvydas Šilbajoris. Chicago: Lituanistikos instituto leidykla, 1983. 180 psl. Viršelis Nijolės Vedegytės-Palubinskiens. Leidimą parėmė JAV Lietuvių Bendruomenė. Kaina — 10 dol.

A. Totoraitienės kūrinys "Prie jūros".

KASA LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

New York — Chicago — St. Petersburg
AKTYVAI 25,000,000 dolerių

KASOS VALANDOS:

MARQUETTE PARKE
2615 W. 71st St.
Chicago, IL 60629
tel. 737-2110

Savaitės dienomis:
10:00—6:00
Šeštadieniais:
10:00—2:00
Sekmadieniais
uždaryta

CICERO
1445 So. 50th Ave.
Cicero, IL 60650
tel. 656-2201

Antr. 3:00—6:00
Ketv. 3:00—6:00
Šešt. 10:00—12:00

New Yorko tel. (212) 441-6799
St. Petersburgo tel. (813) 367-6304

MOKA:

9% už taupomąsias sąskaitas (passbook)
10.5%, 10.75%, 11% už terminuotus indėlius (CD)

11% už IRA

SKOLINA:

Tik savo nariams žemesniais nuostimčiais ir geresnėmis sąlygomis.

Paskolos namų pirkimui, statybai ir kitiems reikalingams.

KIEKVIENA SĄSKAITA IKI \$100,000.00
APDRAUSTA FEDERALINĖS VALDŽIOS.

Lietuvos Aidas 1939 m. rašė:

Didelis Lietuvos paviljono pasisekimas

PASIKALBĖJIMAE SU M. AVIETINAITE, PASAULINĖS NEW YORKO PARODOS LIETUVIŲ SKYRIAUS GENERALINIŲ KOMISARŲ

SPECIALAUS "LIETUVOS AIDO" KORESPONDENTO
NEW YORKE

Š. m. gegužės mėn. sukako 45 metai, kai įvyko New Yorke Pasaulinės parodos atidarymas, kuriame dalyvavo ir Lietuva, turėjusi labai didelį pasisekimą. Tai matyti iš pasikalbėjimo su M. Avietinaite, Pasaulinės New Yorko parodos lietuvių skyriaus generaliniu komisaru.

Tą pasikalbėjimą darė Juozas Tysliava, New Yorko specialus Lietuvos Aido korespondentas.

Lietuvos Aido vyriausiu redaktoriumi buvo Aleksandras Merkelis ir tuomet Lietuvos Aidas buvo leidžiamas trys kartus per dieną: iš ryto, dienos metu, vakare.

A. Merkelis, kuris šiuo metu gyvena Great Neck, N. Y., atsiuntė nurašę iš Lietuvos Aido dieninės laidos 1939 m. birželio 13 d. Nr. 292 (4694) šį reportažą, kurį čia spausdiname, tikėdami, kad skaitytojams bus įdomu susipažinti.

Jau mėnuo laiko, kai atidaryta pasaulinė New Yorko paroda, bet kai kurie paviljonai dar ir dabar nebaigti. Ir gražusis Prancūzijos paviljonas dar nevisai baigtas, nors antrame aukšte parodos lankytojai jau seniai gali gardžiuotis prancūziškosios virtuvės gaminiais. Čeko-Slovakijos paviljonas taip pat dar neatidarytas. Berods, jis būtų buvęs baigtas dar prieš parodos atidarymą, jeigu ne tie vidurinės Europos įvykiai, perkūno trenksmais nuaidėję anomis gražiomis praėjusio pavasario dienomis.

Daug įdomių, žavėtinų paviljonų jūs galite pamatyti New Yorko parodoje. Jūs negalėtumėte atsistebėti didingu, puošniu Sovietų Sąjungos paviljonu, kuris, lyg kokia pasakiška citadelė, stūgsto netoli tautų ežero. Lyg koks milžiniškas paukštis, išskėtęs sparnus, vilioja parodos lankytojus. Įėjęs į šiuos marmuro rūmus, tuojau matai nuostabų progresą, padarytą, palyginti, per tokį trumpą laiką. Sovietų Sąjungoje, anoj šeštoje mūsų planetos dalyje, kur gyvena, dirba ir kovoja daugiau, kaip šimtas skirtingų tautų.

Daug, daug nuostabių, dažnai žmogaus akiai netikėtų, dalykų galite pamatyti šioje neveltui "rytojaus pasaulio" vardu pakrikštytoje parodoje. Kiekviena tauta, kiekviena valstybė vienokiu ar kitokiu būdu, norėjo parodyti savo dvasinius ir medžiaginius kūrybos laimėjimus. Bet kas galėjo tikėtis, kad mūsų mažoji Lietuva, dalyvaudama šioje pasaulinėje parodoje, galės nustebinti savo sūnų ir dukterų kūrybos darbais. Kažin kas yra pasakęs, kad kiekviena tauta peri savo genijų. Amžiai slenka, žmonės gema ir miršta, bet genijų darbai gyvena. Nenuostabu, jeigu tais darbais

tautos mėgsta girtis. Bet... šį kartą mes tylime, o kiti mus giria.

Tuo tarpu, kai kitų tautų paviljonai, kaštavę po keltą milijonų dolerių, puošniai atrodo iš lauko, tai mūsų siškis, kaip tik atvirkščiai, visus žavi savo vidaus turiniu, savo eksponatais. Jūs negalite įsivaizduoti, kokį gilų įspūdį palieka lankytojui šitie geležiniai kryžiai, šitie smūtkeliai, atkeliavę iš Lietuvos laukų, kryželių ir kapų. Būriai lankytojų, sustoję ties šiais, anot Kazio Borūtos, mediniais stebuklais, negali atsistebėti tomis magiškomis nežinomų kūrėjų rankomis. Šių medinių stebuklų autoriai jau seniai ilsisi kapuose. Kūrėjai mirę, bet kūriniai gyvi. Jie plaukioja jūromis ir vandenynais, jie savo nuostabiai liūdna, nuostabiai žmoniška veido išraiška priverčia sustoti visados skubantį, dažnai neturintį laiko gyventi New Yorko žmogų. Autoriai nė sapnuote nesapnavo, kad jų dievukams teks taip toli keliauti...

Yra žmonių, kurie manė, kad šiais sunkiais laikais, gal būt, nevertėjo Lietuvai dalyvauti parodoje. Bet jie taip manė tik tol, kol patys neatsilankė Lietuvos paviljone. Kai tik jie peržengė paviljono slenkstį, ledai, kaip bematant, sutirpo. Net tie lietuviai, kurių jau tėvukai gimę Amerikoje, ir kurie vos ištaria vieną kitą lietuvišką žodį, čia atėję, giliai susijaudina. Tokie suamerikonėję lietuviai ilgai žiūri į Vytauto Didžiojo statulą, vėliau, atsidusę, meta žvilgsnį į žemėlapi, kur — senovės Lietuva, didelė, plati ir galinga imperija, išdidžiai įsirišusi tarp dviejų jūrų. Ir ne vienuose lietuviuose pabunda senosios tėvų žemės meilė: žydai, lenkai, ir net čigonai, prieš ketvirtadalį, ar daugiau, amžiaus apleidę Lie-

tuva, stebisi senąja tėvyne, nors ir miniatiūroje apsi-reiškusia šiame kukliame rytojaus pasaulio kampe-lyje.

Apsimetęs paprastu lankytoju, aš tyčia seku būrelius lietuvių ir kitataučių, atėjusių į paviljoną. Pagyvenęs žydelis, drauge su savo žmona ir vaikais, ieško žemėlapyje savo gimtojo miesto. Ilgai vadžioja pirštu po orą. Pagaliau radęs, sušunka:

— Šiauliai! — Nelyginant Columbas, iš tolo pamatęs žemę, savo dešinės rankos smiliu rodo sūnui miesto vardą. Amerikoniškoje mokykloje išmokę tarti lotynų abėcėlės garsus, jauna žydukas iš lėto, bet drąsiai kartoja:

— Syaulija...

Kitame paviljono kampe graži, jauna mergina, prisipyrusi, klausinėja motiną apie Lietuvą. Ji norėtų tuojau ten važiuoti... Senutė, prieš keturiasdešimt metų apleidusi Lietuvą, prieina prie lietuvišku kostiumu pasipuošusios paviljono prižiūrėtojos, Amerikoje gimusios ir augusios merginos, ir nedrąsiai, galais pirštu, paliečia jos sijonėlį, gintaro karolių. Matau, kaip senutė šypsosi, per jos veidus nuriada dvi stambios ašaros. Kalbasi senoji su jaunąja. Kalbasi praeitis su dabartimi. Spalvotas merginos kostiumas senutei primena vasarą Lietuvoje. Senutės veidas lyg skaidrėja, lyg dingsta raukšlės, o jos akyse lyg suspindi jaunystė, tolimesnė praeitis, kada ji pati būdama jauna, Lietuvoje grėbė šieną, rišo rugių pėdus...

Kad jūs girdėtumėte, ką sako kitataučiai, atsilankę į Lietuvos paviljoną. Tomis dienomis New Yorke buvo Amerikos mokytojų konferencija. Spėkite, ką tos konferencijos pirmininkas, kalbėdamas apie pasaulinę parodą, rekomendavo mokytojams pamatyti. Ogi Lietuvos paviljoną! Jo nuomone, tai — vienintelis paviljonas, kuriame pedagogas gali pasisemti nemažai dvasinio peno. Ir mokytojai negalėjo atsigėrėti Lietuvos vaikų darbais: keramika, nuostabiai gražiai įrištomis knygomis. Mokytojus stebino ir Košubos Vytautas Didysis, be to, anas ledų galdynės akmens gabalas, kurį to paties jauno skulptoriaus rankų ma-

gija pavertė gyvu Lietuvos simboliu. Jie stebėjosi dar ir dėl to, kad šis gabus skulptorius savo amžiumi yra jaunesnis, negu pati atgimusios Lietuvos nepriklausomybė. Tie patys mokytojai ilgai negalėjo atitraukti nuo Petrikaitės-Tūlienės kompozicijos — Lietuvos kaimo vestuvės... Žodžiu, daugelis jų buvo taip susižavėję mūsų paviljono eksponatais, kad kitais metais, "jei tik nebus karo", žadėjo aplankyti Lietuvą. Ir taip kasdien, nuo ryto iki vakaro, lietuvių ir kitataučių lūpose kartojami Užsienio, Mikėno, Strolio, Čiurlionio vardai... Ir kalbama apie Lietuvą, kaip apie nuostabią kryžių žemę, apie šalį, kurios gyventojai amžiais alsavo pasakėmis, dainomis, burtais ir mįslėmis...

Man teko kalbėtis su Magdalena Avietinaite, lietuviško skyriaus generaliniu komisaru. Nuolatos gyva, nuolatos linksmi nusi-teikusi, nors ir, atrodo, gerokai išvargusi. Avietinaitė mielai sutiko pasidalinti savo įspūdžiais su "Lietuvos Aido" skaitytojais.

— Nuostabus dalykas, brolyti, — draugiškai pradeda Avietinaitė. — Aš niekados nesitikėjau, kad mūsų paviljonas turės tokio didelio pasisekimo šiuose žmonėse. Beveik kasdien gaunu šiuose materializmo jūroje paskendusius nuširdžių sveikinimų iš parodos oficialų. Jie sako, kad Lietuvos paviljonas yra vienas iš idomiausių savo eksponatais. Ypač juos stebina Lietuvos rankdarbių gausumas. Į mūsų paviljoną nuolatos atsilanko Europos valstybių vyrai. Juos stebina valstybės praeitis, ypač Vytauto Didžiojo epocha. Tautų Sąjungos spaudos departamento direktorius p. Peltas, žiūrėdamas į paveikslą, vaizduojantį Lucko suvažiavimą, net štai ką pareiškė:

"VYTAUTAS DIDYSIS PIRMUTINIS SUPRATO TAUTŲ SĄJUNGOS IDĖJOS ĮGYVENDINIMO REIKALĄ..."

— O kaip paviljonas? Ar jūs patenkinta jo įrengimu, — klausiu panelę komisarą.

— Yra kelytas klaidų. Buvo galima ir geriau įrengti. Bet eksponatų įdomumas gražiai paslepia tuos trūkumus. Antrame aukšte, kur išdėstyti įvairių Lietuvos firmų pavyzdžiai, lankytojai nemažiau patenkinti, negu apačioje, kur vaizduojami mūsų tautos kūrybos laimėjimai. Lankytojai negali atsistebėti, kaip per tokį trumpą nepriklausomo gyvenimo laiką Lietuva taip galėjo išauginti savo žemės ūkį. Atsilankę danai tiesiog kraipo galvomis. Jie patys pripažįsta, kad kai kuriais atžvilgiais

Lietuva yra pralenkusi jų tėvynę... Aplamai, galiu Jums pasakyti, kad mūsų paviljonas yra daug įdomesnis, negu, pav., Rumunijos paviljonas, kaštavęs tris milijonus dolerių. Su mumis negali susilyginti nei airiai, nei graikai, nei, pagaliau, turkai, kurių paviljonuose labai daug paviršutinio blizgėjimo, daug puošnumo, bet lankytojo protui, širdžiai mažai kas sakoma.

Mūsų pasikalbėjimą nutraukia savaitraščio "Amerikos" redaktorius Juozas Laučka, pasaulinės parodos lietuvių komiteto pirmininkas, pranešdamas, kad panelės Avietinaitės laukia vienas iš parodos korporacijos oficialų. Čia aš patiriu, kad parodos korporacijos viršininkai, iki šiol įvairiais reikalavimais sunkinę lietuviškąjį skyrių, staiga pradėjo daryti jam lengvą. Todėl panelė Avietinaitė, išsiskirdama, dar pridūrė:

— Parodos viršininkai, pamatę, kokį didelį pasisekimą turi mūsų paviljonas, staiga pradėjo mums gerintis. Galimas daiktas, kad šiandien aš su jais susitarsiu. Tokiu būdu mes galėsime laisvai be jokių mokesčių ir varžymų, pardavinėti rankdarbius ir kitus daiktus, kurių reikalavimas labai didelis. Tai, kas Lietuvos vyriausybei teko idėti į šio paviljono įrengimą, aš esu tikra, — sako Avietinaitė, — grįš šimteriopai. Ne šimtai bet tūkstančiai lietuvių atsilankys šiame paviljone. Kiekvienas lietuvis, atėjęs į Lietuvos paviljoną, iš naujo atgims savo senosios tėvynės meile. Žodžiu, aš labai patenkinta. Netrukus turiu grįžti atgal, bet širdis daug ramiau plaka, žinant, kad iš tikrųjų mes laimėjome daugiau, negu tikėjomės, — baigė Avietinaitė.

Atsiveikindamas su panele Avietinaite, aš mačiau jos veide nuovargį, susirūpinimo žymes, nors, kalbėdama su manim, ji reiškė tik pasitenkinimą. Aš žinau, kad šiais laikais Lietuvai iš tikrųjų yra nelengva išlaikyti toks paviljonas. Bet jeigu tie asmenys, nuo kurių priklauso Lietuvos paviljono išlaikymas, atvažiuotų, jų širdyse taip pat sutirptų ledai. Jie nustebtų, pamatę, kokios didelės minios lanko Lietuvos paviljoną. Jie nustebtų, sužinoję, kaip dabar, šiais neramiais Europos laikais, Amerikos visuomenė domisi Lietuva. Jie nustebtų, išgirde, ką sako žymūs amerikiečiai, atsilankę į Lietuvos paviljoną:

— Tai talentų, tai genijų kraštas. Kas gali drįsti skriausti lietuvių tautą?!

Juozas Tysliava

ŽVILGSNIS Į ATEITĮ (3) Jonas Rimkūnas

A. Pavergtos Lietuvos ateitis

"Katrul kreipsiva laive-lij?" — senos lietuvių dainos žodžiai. Savaime aišku, kad išeivijos pastangų didžiausias tikslas — padėti atstatyti buvusią Lietuvos Nepriklausomybę, todėl pirmoje vietoje jos ateitis būtų temos svarstymo pirmuoju punktu. Kas gi galima būtų numatyti tenai, už jurių-vandenėlių?

Prošvaisės nedidelės, nors ir negalima pasmerkti mūsų laisvės kovai vadovaujančių žmonių optimizmo tų prošvaisių beieškant. Štai Br. Kviklys, straipsnyje "Kremliuje nematyti atodėrio" (Draugas nr. 46, 1984 m.) atpašakoja Vakarų Vokietijos spaudoje (Luebecker Nachrichten) atspausdintą sovietų disidentų Levo Kopejevo straipsnį, kur sakoma, kad "...kol komunistai-fanatikai valdys plačiąją šalį, tol gerėjimo linkme pasikeitimų laukti netenka". Tame pačiame straipsnyje pareiškama ir neapsitikėjimas Vakaraais, nes "...jie niekad nebuvę pavergtų tautų draugais..." (?)

Generolas Charles DeGaulle kada yra pasakęs, kad "...nepriklausomybė yra tiek verta, kiek už jos stovinti jėga." PAN-EUROPOS įsteigėjas (1884 m.) grafas Richardas Coudenhov-Kalergi dar 1922 m. rašė: "istorija duoda Europai alternatyvą: arba nugalėti visus nacionalinius priešingumus ir sudaryti viena federalinę sąjungą (Europos, J. R.) arba, anksčiau ar vėliau, būti okupuotai Rusijos." Jo pranašystės ar tik jau palengva nepradeda pildytis? Mūsų Elta savo biuletenyje tarp kitko rašo: "Baltiečių Pasaulinės Santalkos (Baltic World Council) pranešimas, apie sovietų karinių pajėgų ir branduolinių ginklų koncentravimą Pabaltijo valstybėse, susilaukė ypatingo Vakarų spaudos dėmesio. Pabaltijo sovietų pajėgų ofenzyvinį pobūdį rodo raketinių-branduolinių bazių gausumas. Pabaltijo valstybėse šiuo metu yra net 174-rios branduolinių raketų bazės. Visas pasienis nuo pietryčių smailio iki Rygos įlankos paskelbtas uždrausta karinė zona". Nenuostabu tad, kad ir mūsų pagarbūs gen. konsulas A. Simutis, savo pasikalbėjime su DIRVOS reporteriu pasakė, kad "dėl artimiausios ateities esu pesimistas", optimizmą nukeldamas į tolimesnę ateitį ir numatydamas, galutinėje pasėkoje, komunizmo, kaip ir hitleriško nacizmo subyrėjimą. Kada tas įvyks — galėtų išpranašauti tik istorinis Nostradamus.

Darant kokias nors sugestijas reiktų konstatuoti teisingą filosofo Maceinos posakį, kad "šio meto lietuvių tautos tragedija yra pati didžiausia visoje jos istorijoje". Tauta yra žudoma ir okupacija ir genocidu. Gi genocidas, anot dr. J. Girniaus, "yra nepalyginamai žiauresnis nusikaltimas negu politinė okupacija". Nežiūrint nepalankiausių sąlygų, kova Lietuvoje tebevyksta, tik kitu pavidalu: atkakliu branginimu kas sava, visko, kas lietuviška. Turime jautriai sekti šią kovą: ji be žodžio rodo kelią išeivijai. Vakarų žurnalistas Stefan Teste, patekęs Lietuvon tai patvirtina: "...šioje gaivalingoje kovoje dabar matosi du rezistenciniai sąjūdžiai: Lietuvos katalikų kova už pagrindines žmogaus teises ir lietuviško tautinio savitumo gynyba" (Dr. V. Vardys, AIDAI Nr. 5, 1980 m.).

Ką galėtų pasiūlyti išeivija pavergtos tėvynės ateičiai? Trumpai sutraukus daugelio skaitytojų straipsnių pasiūlymus, būtų:

a. Išnaudoti visas progas kelti Lietuvos reikalą tarptautiniuose forumuose.

b. Sustiprinti bylos dokumentaciją, informaciją, ją išverčiant į labiausiai pasaulyje paplitusias kalbas.

2. Studijuoti atidžiai Lietuvos rezistencijos raidą.

3. Ieškoti draugų Lietuvos bylai.

3. Jungtis kovon su Pabaltijo ar kitomis netekusiomis nepriklausomybės valstybėmis.

5. Sukoordinuoti lietuviškos išeivijos politinę veiklą.

6. Bendrauti su kraštu. Čia tiktų dr. J. Girniaus pastaba ieškantiems pavergtoje tėvynėje tik herojų "...sovietinio teroro vergijoje sunku išlikti absoliučiai "švariems". Švarūs išliko tik tie, kurie pasirinko mirtį. Tam tikras prisitaikymas visiems neišvengiamas. Tačiau tai neduoda teisės iš aukšto žiūrėti į kraštą pasilikusiuosius ir teisti jų "susetipimą", kaip kad ir nieko nuopelningo nėra mūsų "švarume" — pabėgime iš tėvynės. Kaltas yra tik PARSIDAVIMAS".

B. Išeivijos ateitis

Kalbant apie išeivijos ateitį turėtume surasti bazę ar ramstį išeivijos ateities politinei ir kultūrinei veiklai. Vartodamas žodžius bazė, ramstis ar užnugaris turio galvoje lietuvišką veiklą remiančias ar ja besisilijančias jaunąsias kartas, kurios ir bus šio prometėjiško žygio faktiškais vykdytojais. Mūsų Vlikas remiasi išlikusiomis politinėmis partijomis. Kiek naujų

"syvų" ir iš kur šitos partijos dar gauna? Manysčiau, kad lietuviškasis jaunimas lietuviškosiomis politinėmis partijomis nėra per daug susižavėjęs. Lietuviškoji partija jiems kažkokia sąvoka, kurios jų manymu — jiems čia Amerikoje ir nereikia. Mėgstančiam politikuoti jaunimui ar jauniems žmonėms argi negana amerikiečių didžiųjų politinių partijų su jų šakomis ir šakelėmis, pradedant kraštutiniaisiais konservatoriais, baigiant kraštutiniaisiais liberalais? Eidami per amerikiečių mokyklas ir išmokę anglų-amerikonų kalbą, aišku, geriau, kaip savąją, jie amerikiečių jaunimo tarpe jaučiasi, kaip namie, manyčiau, daug jaučiau, negu viename mūsų senuoju stiliumi suorganizuotame minėjime ar jiems mažai suprantamoje paskaitoje.

Ateitininkai, skautai, sportininkai, šauliai, studentų korporacijos stengiasi kaip nors palaikyti benykstančias partijas, bet ar sekasi? Mes einame į dąsas ir to menko prieauglio manau partijoms išsilaikyti nepakaks. Girdėjau, gal ir logišką, filosofiją, kad Lietuva kils iš Europos, kur politinės partijos, per savo atstovus, vadovauja valstybės politikai. Ergo: jeigu mes neturėsime politinių partijų, tai negalėsime prašyti ir tų europėjų partijų paramos. Ginčytis nedrįstu, gal ir taip, bet kur mes jas gausime, sakysim, po 10, 15 ar 25 metų? Mes neturime politinių partijų užnugario.

Lieka viena iš stambiausiųjų išeivijos organizacijų — Lietuvių Bendruomenė. Nors mes jai ir nesigailime kritikos ir priekaištų (kas nedirba — tas neklysta), tačiau ji sugebėjo pritraukti jaunimą ir tuo susidaryti neabejotiną užnagarį. Paskaičius jos 30-ties metų veiklos apžvalgą pasakyti, kad ji per tuos metus nieko nebuvo padariusi, many-

Maloniai kviečiame į

SEPTINTĄJĄ LAISVOJO PASAULIO

LIETUVIŲ

Tautinių

Šokių

Šventę

KOLIZIEJUJE, RICHFIELD, OHIO Į PIETUS NUO CLEVELANDO, PRIE I-271 IR 303 KELIO, 1984 M. LIEPOS 1 D., SEKMADIENĮ, 2 VAL. P. P. DALYVAUJA 50 GRUPIŲ, VIRŠ 2000 ŠOKĖJŲ IŠ JAV, KANADOS, PIETŲ AMERIKOS IR VAKARŲ VOKIETIJOS.

ŠVENTĖS ATIDARYMAS. Šeštadienį, birželio 30 d., 7 val. vakaro prie Rūpintojėlio Paminklo Dievo Motinos parapijos kieme, 18022 Neff Road, Clevelande, Ohio.

SUSIPAŽINIMO VAKARAS. Šeštadienį, birželio 30 d., 8 val. vakaro, Public Auditorium, 1220 East 6th St., Clevelande, Ohio.

BALIUS. Stouffer's Inn on the Square, Clevelando miesto centre, sekmadienį, liepos 1 d., 8 val. vakaro.

BALIUS JAUNIMUI tuo pačiu metu Holiday Inn Independence, netoli Koliziejus.

BILIETAI Į ŠVENTĘ po \$5.00, \$7.00, \$10.00 ir \$14.00, užsakomi pas Valdonę Žiedonienę 18706 Kildeer Ave., Cleveland, Ohio 44119, Patria prekyboje — 794 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119, Vaznelių krautuvėje, Gifts International, Chicagoje ir vietinėse Ticketron agentūrose. Grupės užsakančios bent 25 bilietus po \$10.00 ar \$14.00 gauna \$2.00 nuolaidą nuo kiekvieno bilieto.

PAKVIETIMAI Į BALIŲ po \$27.00 asmeniui ir į JAUNIMO BALIŲ po \$13.00 asmeniui užsakomi pas Oną Jokūbaitienę, 3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117, tel.: (216) 481-7161, ar pas Romą Zorską, 4113 Silsby Rd., University Hts., Ohio 44118, tel.: (216) 371-0130.

ČEKIAI UŽ BILIETUS IR PAKVIETIMUS rašomi LITHUANIAN FOLK DANCE FESTIVALS, INC. vardu. Šventės metu pakvietimų į Balių nebus galima gauti, todėl prašome įsigyti juos iš anksto.

SUSIPAŽINIMO VAKARO BILIETAI \$4.00, gausiami prie įėjimo.

NAKVYNIŲ, TRANSPORTO IR VIESBUČIŲ INFORMACIJA gaunama pas Vytautą Jokūbaitį, 3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117, tel.: (216) 481-7161.

MALONIAI LAUKIAME JŲSŲ DALYVAVIMO ŠVENTĖJE!

ŠVENTĖS RENGIMO KOMITETAS

čiau, būtų nesąžininga. Globodama jaunimą ji rengė Jaunimo Kongresus, stovyklas, lituanistinius kursus, tautinių šokių ir dainų šventes, sporto varžybas.

Išlaikė, daugiau ar mažiau, lituanistines mokyklas, rūpinosi vadovėlių paruošimu ir spausdinimu. Suaugusiems rengė kultūrinės šventės, meno festivalius, mokslininkų simpoziumus, premijavo kultūrininkus, palaikė ryšį su Vakarų hemisferoje pasklidusiais lietuviais, rėmė jų veiklą, bandė rasti daugiau draugų mūsų bylai J. A. V-bių vadovybėje, rašė, redagavo ir spausdino politinę literatūrą lietuvių ir anglų kalbomis ir t.t.

(Bus daugiau)

Clevelando miesto centre buv. Halle krautuvės lange reklamuojama VII Lietuvių tautinių šokių šventė. Ši langą išplavo Gidonė Steponavičienė. Manekėnai apdėgti lietuvių tautiniais rūbais kuriuos paskolino Joana Stepienė ir Ona Mikulskienė. Lietuviški audiniai paskolinti I. Kijauskienės, S. Knis-tautienės ir R. Matienės. Kanklės — O. Mikulskienės.

FORGING HAMMER OPERATOR

Canton Drop Forge, a leading supplier of steel and non-ferrous forgings, is seeking forging hammer operators. Applicants must have specific hammermen background and work experience to qualify. Reply in writing ONLY-no phone calls or walk in applicants accepted. Send resume to: MR. H.E. ENGLAND PO BOX 4902 CANTON, OHIO 44706

DARIAUS - GIRĖNO MONOGRAFIJA

Mečys Valiukėnas

Nesenai išėjo iš spaudos nauja knyga, leidėjų vadinama albumu: "Darius-Girėnas 1933-1983", atseit, leidinys skiriamas paminėti šių vyrų tarnatantinio skridimo sukaktį. Šios knygos autorius ir visos akcijos vykdytojas yra Edmundas Jasiūnas, jo paties žodžiais iš knygos aplanko — "registr. profesinis inžinierius, licenzijuotas komercinis lakūnas ir Amerikos Aviacijos Istorijos Draugijos narys". Plačiau apie save autorius atskleidžia psl. 29-30. Trumpai. Autorius Dariaus - Girėno skrydžio metu buvęs 10 m. berniukas, gyvenęs pas tėvus, netoli Kauno aerodromo, žemojoje Fredoje. Ir nuo tų metų jis palinkęs ir išlikęs dėmesingas aviacijai, jos pažangai, buvęs aviacijos būrelių nariu gimnazijoje ir Technikos mokykloje, aviomodelistu, sklandytoju, stoties su draugais savos konstrukcijos lėktuvus... Atkilęs į JAV, įsijungęs į civilių lakūnų klubą ir toliau tęsęs dokumentinės medžiagos apie Darius-Girėną rinkimą, kol pamažu su-

siformavusi mintis — visą tą medžiagą išleisti atskira knyga, albumu.

Dariaus-Girėno albumas-monografija gražus leidinys, teikias skaitytojui pilną vaizdą apie šiuos mūsų tautiečius, Atlanto nugalėtojus, jų mokyklinį ir navigacinį išsimokslinimą bei praktiką. Rūpestingai surinkti ir patiekti daviniai apie Dariaus-Girėno pastangas įsigyti lėktuvą ir juo skristi į Lietuvą! Nuotraukomis ir pavardėmis linkinujami daugis jų draugų, rėmėjų, giminių... Smulkmeniškai atpašakojama 1933 m. liepos 15 d. Lituanicos pakilimas iš New Yorko Floyd Bennett aerodromo ir paskutinė kpt. Dariaus komanda "Kontakt". Ir taip skyrius po skyriaus dalykiškas, ramus atskleidimas anų dienų nuotaikų, sąlygų bei samprotavimų chronologine eile skridimas, pirmosios telegramų agentūrų žinios, žinių pasigedimas Kaune ir Vokietijoje, Anglijoje ir kitur. "Sužinojusi apie tragišką mūsų didvyrių mirtį, pravirko visa Lietuva. Vyriausybė pa-

skelbė visuotinį gedulą. Vėliavos nuleistos iki pusiau stiebių ir perrištos juodais kaspinais". Teikiami pranešimai iš Soldino, laidotuvių aptarimas, didvyrių atminimui miestų gatvių, organizacijų, klubų, mokyklų jų vardais pavadinimai didvyriams pagerbti paminklų įvairiose vietovėse statymas ir t.t.

Atskirai minėtinas Dariaus-Girėno mirties priežasties aptarimas, tų tyrimų daviniai, išvados.

Monografijos-albumo vertę neabejotinai padidina ir tai, kad visas tekstas ir nuotraukų parašai duodama anglų ir lietuvių kalbomis. Autorius taria ligšioliniai leidiniai apie Darius-Girėną esą tik lietuvių kalba, tad jis jautęs reikalą anglų kalba atskleisti jų vietą aeronautikos istorijoje. Ir tai neabejotina jam yra pavykę.

Monografijoje švyti Dariaus-Girėno pasisakymas dėl jų skridimo į Lietuvą siekių, jų testamentinis palikimas Jaunajai Lietuvai! Autorius tai paryškina:

Dariaus-Girėno albumo sutiktuves Chicagoje. Iš kairės: Don Forsberg — Dariaus-Girėno vet. posto vadas, Maria Krauchunienė — Lietuvos vicekonsulė, Edm. Jasiūnas — albumo autorius ir J. Paukštis — buv. Dariaus-Girėno posto vadas.

Z. Degučio nuotr.

"Tinkamo lėktuvo įsigijimui ir jo paruošimui tolimajam žygiui reikėjo daug lėšų, kurių šie mūsų idealistai neturėjo. Kai kitiems transatlantiniams lakūnams nereikėjo rūpintis finansais — juos parūpindavo turtingi jų kilmės kraštai ar privačios amerikiečių kompanijos — mūsų lakūnams teko savo laiką bei energiją eikvoti ir telkiant reikiamas lėšas, ir rūpintis kiekviena technine skridimo detale. Skridimo testamentas uždegė priaugančios jaunosios kartos pasiryžimą siekti kilnių tikslų ir dirbti savo tautos gerovei".

Leidinio pirmoji dalis, atseit, Stepo Dariaus ir Stasio Girėno monografija turi 66 puslapius, o albumas — 193 psl. Leidinys didelio formato 8 1/2 x 11 dydžio, gero popierio, pažymėtina geras Morkūno spaustuvės darbas. Knyga kietais viršeliais, kurį, kaip ir aplanką, suprojektavo P. Aleksa. Knygos kaina \$25.00. Gaudama pas autorių, adresu: E. Jasiūnas, 3704 West 70th Place, Chicago, Illinois 60629.

Šios knygos — Dariaus-Girėno albumo — sutiktuves įvyko Chicagoje, Liet. tautiniuose namuose, 1984

Mečys Valiukėnas

Superior Savings

ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5 1/4% palūkanų

PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI

ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,

šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

PRODUCTION SUPERVISORS

Due to dramatic growth of our business the leading manufacturer of chain saws and line trimmers requires additional supervisors. Qualified candidates will possess strong employee relation skills and will have a minimum of 3 years exp. in high volume assembly or heavy machining.

We offer competitive salaries and benefits in an excellent outdoor recreation area. Send resume including current salary in confidence to:

**PERSONNEL MANAGER
BEAIRD-POULAN/WEED EATER**
Division of Emerson Electric
#1 Poulan Dr.
Nashville, AR 71852
EOE M/F

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Ravensburgo lietuvių gimnazijos absolventų suvažiavimas

Lietuvoje turėjome gražią tradiciją: gimnazijų ir aukštųjų mokyklų absolventai, gavę atestatus ar diplomus, kas dešimt metų susiburdavo draugėn savo mokslo dienų ir draugų prisiminimui.

Karo metu atsidūrę tremtyje ir gyvendami stovyklinį gyvenimą, lietuvišku ryžtu, organizaciniu sugebėjimu bei darbščiomis pastangomis atkūrėme savąsias mokslo institucijas. Gyvendami susispietę lietuviškais spietynais, džiaugėmės energinga ir gyva mūsų kultūrine veikla. Daugelis jaunimo lankė lietuviškas mokyklas, gimnazijas, šoko ansambliuose ir dalyvavo kiekvienoje lietuviškoje veikloje. Vėliau jie įstojo į universitetus ir išėjo į gyvenimą su įsigyta, pasirinkta specialybe. Taip buvo Vokietijoje — tremtyje.

Šioji graži lietuviškų mokyklų tradicija buvo bandyta atgaivinti ir čia iševijoje. Tačiau gyvendami Jungtinėse Amerikos Valstybėse — pabirome kaip

žirniai — gyvenimo sąlygos čia kitokios. Gyvename išsiskirstę kas sau, dažnai toli nuo didesnių lietuviškų kultūros centrų. Gyvenimo tempo negalėdami sustabdyti, dažnai būdami užimti profesiniais reikalais, užimti savo niekad nepabaigiamais darbais tą gražųjį paprotį, kad ir nepamiršome, bet savaime jo atsiskėm, atsipalaiduodami nuo draugystės ryšių. O gyvenimo srovė mus nešė tolyn. Metų tekmeje artimi veidai nyko ir tolo... Gražios praeities dienų vaizdai blėso, dengėsi storu dulkių sluoksniu...

Visa tai suprasdami, buvę Ravensburgo gimnazijos auklėtiniai nutarė atgaivinti tą gražų bendravimo paprotį, pagyventi tolimų tremties vargo ir mokslo dienų prisiminimus. Jau 1983 m. liepos 2 d. Chicagoje, vykstant dainų šventei, suvažiavę ravenburgiečiai absolventai entuziastingai susibėgo vienybės sambūrin, pagyveno malonia praeitim ir pasižadėjo ateity dar didesniu uolumu, dar

Ravensburgo lietuvių gimnazijos mokiniai ir mokytojai prie savo rūmų. Ar atpažįstate save? Mes atpažįstame tik mokytojus. Sėdi: Natalija Naujelytė, Benys Babrauskas, dir. Jonas Valukonis, Elena Zujienė, kun. Vaitkevičius, Aleksandras Zujus. Kairėje stovi Stasys Dzenkauskas, Stasys Aksevičius ir inž. Jonas Jonaitis. Dešinėje stovi Bernardas Brazdžionis ir Balys Auginas.

didėniu skaičiumi dalyvauti sekančiam sambūryje.

Tokia proga pasitaikė dabar. Šiomet liepos 1 d. Clevelande vyksta septintoji tautinių šokių šventė, kurios metu nutarta daryti suvažiavimą. Clevelandas pasirinktas dar ir todėl, kad Clevelande ir jo apylinkėse gyvena ne tik keletas buvusių abiturientų, bet čia yra išsibarstę ir nemaža tos šviesios, kultūringos kolonijos buvusių narių. Pastarieji sutiko svečius ir buvusius Ravensburgo "piliečius" globoti.

Tad oficialiai šios tautinių šokių šventės užuovėjoje yra skelbiamas ir buv. Ravensburgo absolventų (visų keturių laidų) ir jų mokytojų suvažiavimas. Jis įvyksta 1984 m. birželio 30 d., 2 val. p. p. Lietuvių Namų patalpose. Visi atvykę dalyvaus pietuose, kurių metu bus pasidalinta įspūdziais, atnaujintos ilgų metų grandies pertrauktos pažintys. Taip pat bus sudarytas ravenburgiečių adresynas.

Kitais metais sukanka 40 metų nuo lietuviškojo Ravensburgo įkūrimo. Šio suvažiavimo metu norima pasitarti, kaip galėtume tą sukaktį gražiau paminėti. Ravensburgas — šioji mūsų buvusi užuovėja ir alma mater — sukakties proga turėtų būti sukakties proga atitinkamai bent lietuviškoj spaudoj paminėtas. Gal surasime asmenų, kurie spaudoje pasidalins savo įdomiais anų laikų išgyvenimais ir atsiminimais. Juk tai mūsų gyvenimo praeitis, kuri yra mūsų buvusio gyvenimo neišbraukiama dalis!

Štai 1945 m. rugsėjo 8 d. Ravensburgo Lietuvių Sąjungos ir Lietuvių Raudonojo Kryžiaus Ravensburgo biuletenis taip rašė: "Ravensburgo lietuvių kolonijos gyvenimas pasidarė toks įvairus ir šakotas, kad nebe viską galima vienu žvilgsniu aprėpti ir atminti išlaikyti. Neužfiksuota

daug kas slenka į užmarštį, o daug ką mes norėtume ir ilgesnėms dienoms išlaikyti. Gausus lietuvių būrys nori turėti bent apytikrą mūsų rūpesčių, pastangų, veikimo ir konkrečių darbų vaizdą. Pagaliau rūpi mums ir tos žinios, kurios ateina iš lietuvių amerikiečių apie mūsų šalpos, padėties reikalus ir net apie mūsų tolimesnį likimą..."

Iš biuletenio dar sužinojome, kad... "Gimnazija darbą pradeda rugsėjo 10 d. Gimnazijos komitetui vadovauja prof. J. Valukonis... Vien iš artimiausių vietų jau įsirašė netoli 100 moksleivių..."

Tai ir buvo Ravensburgo lietuvių gimnazijos pradžia. Gimnazija išleido keturias absolventų laidas. Paskutinė — emigracijos karštligėje — 1949 m. balandžio mėnesį.

Rėda Valterytė-Ardienė, kuri yra šio suvažiavimo organizatorė ir pagrindinė ašis, rūpinasi šiuo Ravensburgo absolventų suvažiavimu. Ji išsiuntinėjo begales laiškų visiems, kurių adresus turėjo, kviesdama gausiai ir entuziastingai šiame suvažiavime dalyvauti. Jei kas dar negavo laiškinių pa-

kvietimo, tai tik dėlto, kad buvo nežinomas adresas. Ir jei kas norėtų dalyvauti (o kviečiami visi) tepasinaudoja šio kvieslio — pranešimo žodžiais. Visi buvę mokiniai ir mokytojai nuoširdžiai kviečiami atvykti ne tik į šokių šventę, bet ir pasinaudojant reta proga — 1984 m. birželio 30 d., 2 val. p. p. Lietuvių Namuose dalyvauti ravenburgiečių susitikime.

Balys Auginas

SPALVŲ DERINTOJAS

Carlstadt Co. ieško prityrusio spalvų derintojo odos darbuose. Tel. (201) 945-7300.

(24-25)

ODININKAS

Carlstadt odos co. reikalingas asmuo, turįs patyrimo odos darbuose. Skambinti (201) 945-7300. (24-25)

SPINTELIŲ GAMINTOJAS

Medžio apdirbimo imonei reikalingas patyręs darbininkas. Geras atlyginimas. Geri priedai. Apmokamos atostogos Blue Cross ir Blue Shield. Tel. (609) 499-4000

Tautinių Šokių Šventės susipažinimo vakaro komisija prie Clevelando Convention Center, kur įvyks pobūvis. Iš kairės: Jon Salerno, Jūratė Salerno, Paulius Žiedonis, pirm. Nijolė Balčiūnienė, dr. Viktoras Stankus, Daina Balašaitytė ir Ramūnas Balčiūnas. V. Bacevičiaus nuotr.

SEPTINTOSIOS TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS SUSIPAŽINIMO VAKARAS

rengiamas visiems šokių šventės dalyviams ir svečiams
birželio mėn. 30 d. 8 val. vak.

Clevelando miesto centre
Cleveland Public Auditorium-Convention Center
1220 E. 6th Street & Lakeside Avenue
Programoje garsusis Algio Modesto orkestras
ir Rasa Šoliūnaitė su dainuojančiu akordeonu

Kviečiame pradėti šokių šventę su susipažinimo vakaru, kuriame yra puiki proga jaunimui ir vyresniesiems susitikti, pabendrauti, atnaujinti senas pažintis ir užmegzti naujas.

Bilietai visiems \$4.00 paštu užsakomi pas Nijolę Balčiūnienę, 18712 Arrowhead Ave., Cleveland, Ohio 44119 ir Jūratę Salerno, P.O. Box 39621, Solon, Ohio 44139. Prašome pridėti sau adresuotą ir pašto ženklais aprūpintą voką. Čekius rašyti "Lithuanian Folk Dance Festival". Iki malonaus pasimatymo susipažinimo vakare.

NIJOLĖ BALČIŪNIENĖ
Susipažinimo vakaro
rengimo komisijos pirmininkė

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

St. Anthony
Federal Savings and Loan Association

10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).
Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395

Cicero: (312) 656-6330

Willowbrook: (312) 789-0777

FSLIC

Joseph F. Gribauskas
Executive-Secretary

Dennis N. Gribauskas
Senior Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

A.A. VINCAS AMBRAZIEJUS

1984 m. balandžio mėn. 19 d. mirė a. a. Vincas Ambraziejus. Velionis buvo gimęs 1894 m. birželio mėn. 15 d. Panausupio kaime, Igliskėlių valsč., Marijampolės apskr. Jo tėvas Juozas, baigęs Veiverių mokytojų seminariją, paveldėjo stambų ūkį, kurį pavyzdinčiai tvarkė. Vedė Mariją Matulaitę su kuria susilaukė penkis sūnus ir dvi dukras. Velionis buvo antras iš vaikų.

Vincas baigė Marijampolės gimnaziją su dovana — sidabro medalis. Prasidėjus pirmam pasauliniui karui, pasitraukė į Rusiją ir įstojo į Petrapilio universitetą — gamtos matematikos fakultetą. Išklausė visą kursą, bet diplominių egzaminų laikyti neleido, o paėmė į junkerių mokyklą. Baigęs mokyklą buvo paskirtas į užfrontės pulką. Čia sulaukė karo pabaigą. Kilus revoliucijai grįžo į Lietuvą.

1921 m. buvo paskirtas Marijampolės apskr. viršininku. Ši tarnyba nebuvo jam prie širdies. Pradėjo mokytojauti Marijampolės gimnazijoje. Buvo pirmoju inspektoriumi. Mokytojaudamas pagilino Petrapilio universitete įgytas žinias ir 1929 m. Lietuvos universitet e — Kaune gavo diplomą.

1925 m. vedė Rozaliją Mačinskaitę su kuria susilaukė du sūnus — Raimundą ir Marijų. Iš Marijampolės gimnazijos buvo paskir-

A. A. V. Ambraziejus

tas Tauragės komercinės gimnazijos direktoriumi. Po metų skiriamas Kybartų gimnazijos direktoriumi. Pirmą kartą rusams okupavus Lietuvą, saugumo sumetimais, velionis skiriamas Joniškio gimnazijos direktoriumi, o prasidėjus rusų-vokiečių karui, skiriamas šiaulių gimnazijos direktoriumi. Antrą kartą bolševikams artėjant į Lietuvą, Ambraziejų šeima pasitraukia į vakarus paliekan sūnų Raimundą Liet. daliniuose. Atvykus į Muncheną, velionis Vincas, Ingolstato lietuvių prašomas, įsteigia gimnaziją ir jai vadovauja virš trijų metų iki išvykimo į JAV. Munchene velionies žmona Rozalija buvo suorganizavusi pradžios mokyklą ir jai vadovavo, tai Vincui teko važi-

NEWARK

LIETUVOS ATSIMINIMAMS 43 METAİ

Regis, kad taip neseniai su gražiom iškilmėm buvo paminėta garbingas 40-ties metų Lietuvos Atsiminimų radijo-bubiliejus. O dabar, gegužės 6, jaučioje šv. Trejybės Newarko lietuvių parapijos salėje jau atžymėjom 43-čiuosius gyvavimo metus.

Ištesėti 43 metus lietuviškos radijo valandos tarnyboje yra didžiai svarbus darbas, juo labiau, kad iš kultūros darbuotojų pinigų, lobio dar niekas nesusikrovė. Vienam žmogui paruošti įdomesnę valandos laiko radijo laidos programą, reikia padirbėti iš širdies, tiesiog su misijonierišku atkaklumu. Taigi, laiko ir darbo duoklės yra gana stambios.

Prof. Jokūbas Stukas yra vienas iš tokių pasišventėlių, kuris nepertraukiamai uoliai tebedirba šį mums lie-

neti į Ingolstatą.

1949 m. gavo iš giminaičio Vinco Ambroses (vietos lietuvių vadinamas — Tėvas Ambrose) dokumentus ir atvyko į Newark, N. J. Čia gyveno iki mirties. Liko nuliūdime žmona Rozalija ir sūnus Marijus su šeima (mokytojas, pasekė tėvų pėdomis). Vyresnysis sūnus Raimundas žuvo prie Mozūrų ežerų (žinios abejotinos). Velionis Vincas buvo ramaus būdo, aštraus ir gilaus proto. Mylėjo šeimą. Su savo miela ir brangia žmona išgyveno 59 metus. Per visą savo gyvenimą, kaip pedagogas, paliko didelį indėlį švietimo srityje. Velionis priklausė ALT S-gai, SLA, Liet. B-nei, LKVS Ramovė ir Newark lietuvių parapijai.

Liūdinčiai žmonai, sūnui su šeima ir giminėms (likę tik du broliai gyvi Lietuvoje) linkėjimai stiprybės, o velioniui Vincui ramybės svečios šalies žemelėje.

(vn)

OWNER OPERATORS

The fastest growing trucking company in Charleston, S. C. and Savannah, GA, needs Owner Operators. Pays \$72 loaded/\$64 empty mile. Fuel advances. Good company benefits. Requirements: Tandem sleeper tractor. Driver must meet DOT requirements. Call:

TAYLOR-MAID
TRANSPORTATION
Charleston, S. C.
803-747-0559

Savannah, Ga.
GA — 1-800-282-3134
or 912-966-2086 (19-28)

TOOL DESIGN DRAFTSMAN
MUST BE ABLE TO READ AIRCRAFT BLUEPRINTS, TRANSCRIBE PRINTS, MECHANICAL DRAFTING ABILITY FOR TOOL & DESIGN OF JIGS & FIXTURE.

ANADITE
711 W. HURST BLVD.
HURST, TEXAS 76053
817-232-9171 (23-25)

Dr. Jokūbas Stukas kalba gegužinėje New Jersey parke. Šalia akordeonistės Rūta Raudytė ir Emilija Skruodytė. Arūno Bitėno nuotr.

tuviams svarbų darbą. Tėnka įdėti nemažai pastangų, kad mūsų kalba ir daina galėtų radijo bangomis ateiti į lietuvių namus.

Dr. Stuko ilgų metų darbas buvo gražiai įvertintas, kai pereitais metais tarp kitų kultūrininkų ir jam buvo suteikta L. B. Kultūros Tarybos premija. Kaip sakyta, gegužės 6-tą atsidėkodami ir įvertindami Jokūbo Stuko 43 metų darbą, jautrieji lietuviai gausiai užpildė šv. Trejybės lietuvių salę. Tai buvo daugiausia jo nuolatiniai rėmėjai, be kurių programą išlaikyti būtų neįmanoma.

Programai vadovavo Loreta Stukienė, nuolatinis jo darbų ramstis.

Pradžioje ji lietuvių ir anglų kalbom padarė įvadás apie jos vyro pastangas, išlaikyti ir tęsti lietuviškų programų laidas, kurios siekia ne tik New Yorko ir New Jersey, bet taipgi ir dalį Connecticuto bei Pensilvanijos lietuvių. Anksčiau programos būdavo transliuojamos šeštadieniais, vakarienių metu, o dabar, deja, jos yra gana nepatogių laikų, penktadienio vakarais 10-tą val. Tikimasi ateityje gauti patogesnį laiką.

Visiems dalyviams pasiūpinus lietuviško skonio pietumis ir, žinoma atgaiva iš baro, Loreta pristatė programos atlikėjus iš New Yorko "Jinai ir Trys Gin-

tarai". Tai judrus ir gyvas lengvo žanro vienetas, kuriam vadovauja Vytautas Daugirdas. Jį sudarė Danutė Striugaitė, Zenonas Jursys, ir Juozas Nakas — dainininkai, o gitarom pritarė du jaunuoliai Janušas ir Kezys. Didžiausia krūvį tempė pats vadovas Daugirdas, nes jam teko ir dainuoti ir akordeonu palydėti visą kolektyvą. Savo pačių aranžuotom, daugiausia humoristinėm lietuvių dainom, jie sugebėjo pagauti klausytojų dėmesį ir išlaikyti linksmą nuotaiką.

Programai pasibaigus, padėkos žodį tarė pats Lietuvos Atsiminimų direktorius Jokūbas Stukas. Jis, taipgi pasidžiaugė savo klausytojų ištverme ir dosnumu ir pristatė kone kiekvieną garbės rėmėją atskirai, dėkodamas ir visiems kitiems radijo bičiuliams. Po to dar vyko linksmi šokiai, grojant ir dainuojant tam pačiam vienetui — Jinai ir Trys Gintarai. Linkėtina, kad Lietuvos Atsiminimų garsai dar ilgai nenuiltų, o jie tikrai nenutils, kol dar bus nuoširdžių ir nuolatinių rėmėjų būrys.

Julius Veblaitis

COLOR MATCHER

CARLSTADT CO. SEEKS EXPERIENCED COLOR MATCHER. LEATHER EXP. HELPFUL. CALL 201-945-7300. (23-24)

LEATHER WORKER

CARLSTADT LEATHER CO. SEEKS INDIVIDUAL WITH LEATHER BACKGROUND. CALL 201-945-7300. (23-24)

"Amber Holidays"

1984 M. EKSORSIJOS I LIETUVĄ

IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

LIEPOS 9	— \$1618.00	RUGSĖJO 5	— \$1361.00
LIEPOS 18	— \$1361.00	RUGSĖJO 17	— \$1127.00
RUGPIŪČIO 1	— \$1361.00	RUGSĖJO 26	— \$1142.00
RUGPIŪČIO 13	— \$1528.00	SPALIO 3	— \$1268.00

Gruodžio 26 — \$1247.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai — Vilnius, Ryga, Talinas, Maskva, Leningradas.

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupės lydės vadovai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite
1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Ištaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkom dokumentus.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

MATAS & TURNER REALTY

501 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
(CERTIFIED RESIDENTIAL APPRAISER)

ASSOCIATES

ROMA MAJOROVAS
ALGIS MATAS
DALIA ŠIRVAITIS
PETRAS MATAS
ANTANAS KALVAITIS
PATRICIA SAJOVEC
JONAS DUNDURAS
HOWARD TURNER — Attorney
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

Tautinių šokių ansamblis 'Tryptinis'

Rodos dar taip nesenai tautinių šokių 7-ji šventė pradėta organizuoti, atrodė, jog dar tiek daug laiko pasirušimams — ilgi dveji metai nuo sutarimo organizuoti, o šiandien jau ji čia pat. Bet, ar tokiu pat greičiu tie dveji metai pralėkė ir šios šventės rengėjams, mokytojams, o gal ir šokėjams, tai kyla klausimas.

Tokios tūkstantines žmonių minias sutraukiančios lietuvių tautinių šokių šventės lietuvių visuomenei primena lietuviybės išlaikymą ir savos kultūros puoselėjimą svetimuose kraštuose, o jaunuosius uždega lietuvių tautos patriotine dvasia, meile savai tautai. Tų švenčių rengėjai ir šokėjai pajunta jų ilgo pasiaukojančio darbo lietuvių visuomenės įvertinimą į tokias šventes atsilankant. Visi rengėjai, mokytojai gali pasidžiauti sugebėjimu tos didžios kultūrinės manifestacijos dėka atkreipti ir svetimųjų dėmesį į savo tautos kultūrą ir meną.

Mūsų sąlygos verčia pavergtos Lietuvos ir lietuvių vardą kelti viešumon, rodyti pasauliui, kad ir svetimuose kraštuose gyvenantieji lietuviai dar gyvi ir, tik susibūrę vieningam darbui gali tokiomis šventė-

mis reprezentuoti priespaudą kenčiančią savo tautą.

Šiais metais 7-je tautinių šokių šventėje dalyvaus virš 2000 šokėjų iš įvairių pasaulio kraštų. Viena iš gausių narių skaičium šokėjų grupė laukia tos iškilmingos dienos New Yorko tautinių šokių vienetą "Tryptinis" su apie 50 šokėjų jau nuo pat atvykimo į šį kraštą dienos 34-sius metus vadovaujamas Jadvygos Matulaitienės. Keitėsi šokėjai ir šokėjos, bet jų mokytoja vis ta pati, vienus išleidama, kitus iš naujo pradėdama mokytį. Tad neįmanoma suskaičiuoti, kiek daug savo gyvenimo valandų, nepaprastų pastangų ji paaugojo, kad šis darbas jaunuosius patrauktų, žavėtų, sukeltų ryžtą bendram lietuviškam reikalui, tautinės dvasios pakėlimui.

Jaunimas mėgsta šokti, bet juos patraukia ir kitos tautinės kultūros šakos tą šokį lydinčios: kalba, daina, muzika, tautinių šokių drabužiai, dekoracijos lietuviškoj dvasioj bendravimas ir ypač publikos gausumu jų aukos įvertinimas. Tad visi šokėjai, mokytojai ir tos šventės rengėjai tiki, kad ir šį kartą savo atsilankymu lietuvių visuomenė jų darbą įvertins. (eč)

New Yorko lietuvių tautinių šokių vienetas "Tryptinis" su vadove Jadvyga Matulaitiene. L. Tamošaičio nuotr.

CLEVELANDO ABITURIENTAI

Edmundas pasirinko studijuoti biznį ir teatrą Clevelando Valstybiniame universitete.

• **Edmundas Kijauskas**, Juozo ir Irenos Kijausku sūnus, baigė šv. Juozapo gimnaziją Priklausė "National Honor Society" ir keturis metus buvo gimnazijos "Honor Roll". Dainavo gimnazijos chore, tris metus buvo išrinktas geriausias klasės dainininku, pastutiniaisiais metais buvo choro pirmininku ir iškiliausiu gimnazijos dainininku. Tris metus vaidino ir dainavo gimnazijos muzikaliuose pastatymuose.

Lankė šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą, priklausė skautams ir A. Bielskaus vedaman jaunimo oktetui "Uždainuokime", taip pat dainuoja Dievo Motinos parapijos chore. Sportuoja žaibo klube, priklauso Vaidilos teatrui.

• **Tauras Bublys**, Romo ir Ingridos Bublų sūnus, baigė St. Ignatius gimnaziją Priklausė matematikos, slidinėjimo ir "Amnesty International" klubams.

Tauras baigė šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą ir dalyvauja įvairiose lietuviškose organizacijose. Penkis metus grojo lūmzdeliu Čiurlionio Ansamblyje, aktyviai reiškiasi Moksleivių Ateitininkų organizacijoje, stovyklose, kursuose bei suvažiavimuose. Šiais metais yra Maironio kuopos moksleivių ateitininkų valdyboje.

Tauras pasirinko studijuoti ekonomiją Clevelando valstybiniame universitete.

"National Honor Society". Kelly priklausė slidinėjimo klubui ir C.A.R.E. programai. Savo laisvus laiku padėdavo Cleveland Metro General ir Euclid General ligoninėms.

Kelly šoka Grandinėlėje 9 metus ir 4 metus lankė šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą.

Kelly pasirinko studijuoti fizinę terapiją St. Louis universitete.

• **Paulius Janavičius**, Igno ir Marytės Janavičių sūnus, baigė šv. Juozapo gimnaziją. Priklausė matematikos, kompiuterio slidinėjimo klubams. Pirmaisiais metais dainavo gimnazijos chore.

Paulius lankė šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą, priklausė skautams ir važiavo į skautų stovyklas.

Studijuoti pasirinko biomedicinos inžineriją Case Western Reserve universitete arba Rensselaer Polytechnic Institute.

• **Maris Kampė**, Kalvio ir Gražinos sūnus, baigė šv. Juozapo gimnaziją šių metų gegužės 26-tą dieną. Gimnazijoje Maris naudojosi kasmetine \$500.00 stipendija. (Nukelta į 12 psl.)

Pilėnų tunto vilikukai Jonas ir Tomas Motiejūnai birželio 4 d. davė jaun. skautų įžodžius. Jiems kaklaraiščius užrišo tautininkas s. R. Belzinskas. V. Bacevičiaus nuotr.

AMBER
STUDIOS, Inc.

Didelis pasirinkimas dovanoms
įvairių meno darbų.

Galerija atidaryta kiekvieną dieną, išskyrus trečiadienius

505 East 185 Street,
CLEVELAND, Ohio 44119

Tel. (216) 531-3500

• **Kelly Walsh**, a. a. Dale ir Albinos Walsh duktė, baigė Beaumont mergaičių gimnaziją. Yra gavus "First and Second Honors" visus keturis metus, ir yra narė

LOS ANGELES LIETUVIAI

Rūta Sakienė

Rašytoja Alė Rūta dėkoja už premiją.

L. Kanto nuotr.

ALEI RŪTAI ROMANO PREMIJOS ĮTEIKIMAS

Gegužės 20-tą dieną 450 svečių susirinko į dienraščio "Draugas" 75 metų jubiliejaus šventę ir romano premijos įteikimo iškilmes. Šventė vyko šv. Kazimiero parapijos salėje. Rengėjai — vietinis Bendruomenės skyrius, kurio pirmininkė šiuo metu yra jauna ir veikli Danguolė Vizgirdienė. Ji buvo šventės vyriausia organizatorė ir labai puiki iškilmių pravedėja. Laureatei Alei Rūtai premiją įteikė Marija Remienė, Draugo vardu sveikino kun. Pranas Garšva. Alė Rūta jautriame savo padėkos žodyje dėkojo visiems — p. Vizgirdienei, skaitytojams, kritikams ir ne vien šios premijos mecenatėi Jadvygai Pupelienei, bet ir pirmiems buvusiems, šią tradiciją pradėjusiems, mecenatams. "Širdis pilna dėkingumo" — kalbėjo laureatė — "rašytojui premija, lyg pabaig-

tuvių vainikas..." Draugai ir gerbėjai Alė Rūta apdovanojo daugybe gėlių.

Po premijos įteikimo sekė koncertas, į kurį buvo iškviesta Metropolitan operos solistė Maralyn Niska, jos vyras smuikininkas William Mullen ir chicagiečiai baritonas Algis Grigas bei pianistas Alvydas Vasaitis. Pertraukų metu buvo išplatintos visos į šventę atvežto premijuoto romano "Pirmieji sveturi" knygos ir laureatė kiekvieną, jei tik paprašė, dar su nuoširdžiu asmenišku įrašu, pasirašė.

Po koncerto apatinėje salėje buvo vaisės ir pabendraavimas, kur šventės dalyviai turėjo progos susipažinti su menininkais, asmeniškai padėkoti jiems už tokį puikų koncertą ir padėkoti Alei Rūtai, jau kelintą kartą atnešančiai mūsų nedidelėn, bet talentais gausion kolonijon išskirtiną premijuoto kūrinio garbę.

Sekančios Draugo premijos mecenatas bus losangelietis dramos artistas Juozas Kaributas.

NAUJA BIRUTIEČIŲ VALDYBA

D.L.K. Birutės Draugijos Los Angeles skyrius metiniame susirinkime išrinko naują valdybą, kuri pareigomis pasiskirstė sekančiai: pirmininkė Alfa Pažiūrienė, vicepirmininkės Gražina Raibienė ir Julija Petronienė, sekretorė Stasė Koronkevičienė, išd. Alė Skirmantienė, valdybos narė Ema Dovydaitienė ir korespondentė Rūta Sakienė.

Susirinkime nutarta, kaip ir visuomet, paremti spaudą, jaunimą, pasiūsti siuntinių už geležinės uždangos. Lėšoms sukelti bus ruošama gegužinė po stogu Tautinių Namų salėje rugpiučio 19 d. Birutietės tiki, si, kad ir šiemet lietuviai bus dosnūs ir remis šį kilnų jų darbą.

TAUTININKŲ VIDURVASARIO ŠVENTĖ

Kaip jau yra įėję tradicijon, per pačius nuobodžiuosius vidurvasario karščius Los Angeles Tautininkai gerai vėsinaamoje Tautinių Namų salėje ir šiemet ruošia vidurvasario šventę liepos 22 d. — gegužinę po stogu TAUTINIUSO NAMUOSE, 3356 Glendale Blvd., Los Angeles.

Geros šeimininkės pagamins puikius pietus, veiks gaivinantys baras, bus turtingas loterijos stalas.

Pradžią 12:30 val. Įėjimas 6 doleriai.

Visi skyriaus nariai, jų draugai ir plačioji Kalifornijos lietuvių visuomenė esate nuoširdžiai į šį pobuvį kviečiami.

Rengėjai

PAMINĖTAS BALFO JUBILIEJUS

Los Angeles Balfas — 40. Toks užvardinimas, stilizingomis raidėmis užrašytas, puošė Balfio jubiliejinės šventės programos viršelį. Atitinkamai jaukiai ir skoningai papuošti stalai laukė svečių, gegužės 6 d. šv. Kazimiero parapijos didžiojo salėje, kuri prisipildė pilna Balfio aukotojų, darbuotojų ir prijauniančiųjų.

Minėjimą atidarė trumpu žodžiu ilgametis Balfio skyriaus pirmininkas Vladas Pažiūra, pakviesdamas prelatą J. Kučingį sukalbėti maldą. Tolimesnei minėjimo eigai vadovavo pirminko pavad. M. Naujokaitis.

Žodžiu sveikino konsulas V. Čekanauskas, ALT pirm. inž. Antanas Mažeika, LB apyl. pirm. R. Dabšys.

Visą pluoštą sveikinimų raštu perskaitė A. Nelsienė ir M. Butkienė. Šie sveikinimai buvo gauti iš organizacijų, aplinkinių kolonijų bei žymesnių asmenų. Tačiau jautriausiai publiką nutiekė, kai į sceną įkopė Lietuvos Studentų Sąjungos pirmininkas Gintaras Grušas, pasveikinęs Balfą jaunimo vardu, pasisakęs, jog išmokęs Balfio darbus vertinti ir artimo meilę puoselėti dar mokyklos suole ir tai dėka mok. Pažiūros. Jam baigus kalbėti, scenoje pasirodė trylikametis Arius Jarašūnas, nešinas mažą dėžutę, kurioj jis atnešė dovaną \$56.83 — surinktus mokinių tarpe. Salėje galima buvo jausti, kaip apsalo publikos šridys, pasigirdo katutes.

Minėjimo užsklandoje žodį tarė A. Devenienė. Gri-gaitienė, visiems gerai žinoma, pirmųjų ateivių atstovė, atsidavusi Balfio kūrimo laiku darbuotoja.

Išklausius jos žodžius, malonu buvo išgirsti programos vadovo pranešimus, kuriuose skelbė aukotojų pavardes ir pinigines su-

mas-aukas. Reiškia neliekiame abejingi, įsikūrę čia saugiai ir patenkinamai, nepamirštame savo garbės skolos Balfui, bet svarbiausia, nepamirštame ir padedame tiems, kurie dar vis kenčia skaudžius priespaudos nedateklus.

Pranešimų metu suaukota pinigų suma siekė \$3766.65. Atskirai paminėti p.p. Sinkiai iš Santa Monica, kurie aukoję \$1000 ir tai nebe pirmą kartą; beveik kiekvienais metais, stambiomis sumomis remia Balfą.

Toliau sekė koncertas. Koncertą atliko solistės J. Čekanauskienė, V. Polikaitytė-Vilkienė ir pianistė R. Apeikytė. Įkandin sekė Los Angeles Vyrų Kvartetas susidedas iš R. Dabšio, E. Jarašūno, A. Polikaičio, akompanuojant Rimui Polikaičiui.

Ir pagaliau buvo patiekti gardūs pietai su Kalifornijos vynu. Patiekimas buvo greitas ir mandagūs. Įsidėmėtina, jog ne vieni kurie lipo ant scenos, bet ir tie kurie prakaitavo už tų sunkių virtuvės durų užsi-pelnė padėkos. Šeimininkės A. Buženaitė, D. Dzenkai-tienė, A. Mitkevičienė ir O. Žukienė, jauni-nos padavėjai-jos ir visur "budrioji akis" — A. Pažiūrienė, kurios meniškios rankos apipavidalino programą bei puošė salę Programą redagavo ir spausdino M. Naujokaitis. Programos metu pranešinėjo A. Nelsaitė.

Los Angeles Balfio skyriaus jubiliejinis paminėjimas jau praeityje, tačiau prisiminimas šios prasmingos šventės, turėtų suteikti naujos energijos, visoms kartoms ir toliau kartu darbuotis artimo meilės gretose.

M. B.

BOSTON

DR. M. GIMBUTIENĖS PASKAITA

Dr. Marija Gimbutienė, žymi archeologė, Kalifornijos Universiteto profesorė, dalyvavo mokslininkų konferencijoje Bostone. Ta pačia proga, sekmadienį, birželio 10 d., Lietuvos Tautodailės Instituto Bostono skyriaus valdyba, vadovaujama S. Šatienės, Lietuvos Piliečių draugijos namuose suruošė jos paskaitą Bostono lietuvių visuomenei.

Dr. Gimbutienė kalbėjo apie seniausias deives baltų mitologijoje. Ji apibūdino deives, laumes, raganas, jų bendrus būdingus bruožus ir pasireiškimą užtinkamus liaudies pasakojimuose ir dainose. Ragany, laumių ir deivių mitas baltų tautose išlikęs iki šių dienų.

Dr. M. Gimbutienė turi surinkusi tuo klausimu daug originalios medžiagos, siekiančios gilią senovę. Ji taip pat baltų deives lygino

su panašiomis kitose tautose, pabrėždama jų skirtumą.

Žymios mokslininkės paskaitos pasiklausyti susirinko virš 70 klausytojų. Atsidėkojant už puikią paskaitą jai buvo įteikta graži lietuviška austinė juosta. Po paskaitos svečiai, susirinkę į paskaitą, valdybos buvo pavaišinti. (k. n.)

AUSTRALIJA

"SŪKURIO" KONCERTAS

Šiuo metu Sydnėjuje, iš buvusių kelių tautinių šokių grupių, tvirčiausiai laikosi "Sūkurys", vadovaujamas nepavargstančios Marinos Osinaitės-Cox. Pati anksčiau buvusi tautinių šokių šokėja, ji jau eilę metų kaip yra subūrusi ne tik vyresnius, bet ir pačius mažuosius šokėjus. Šie mažieji, laikui atėjus, pakeičia vyresnius ir todėl ši grupė nemažėja, nemiršta, bet plečiasi ir vis didėja. Šiuo pavyzdžiu turėtų pasiekti ir kitos jaunimo organizacijos, jau nuo pat savo gyvavimo pradžios turėdamos tikslą ir išsiauginti sau pakaitalus.

Metinis koncertas įvyko gegužės 5 dieną Sydnėjaus Lietuvių Klube. Šis koncertas buvo pradėtas pačių mažųjų šokėjų, vėliau įsitraukiant ir vyresniesiems bei paskiroms grupėms, labai gražiai ir spalvingai išpildant paskirus šokius, ką, gausiai susirinkusi publika, palydėjo karštais plojimais. Be paskirų šokių, programa buvo papjaurlinta "Sūkurio" mergaičių dainomis ir palydima vyresniųjų dainininkių "Sutartinės" pasirodymu. Koncertas buvo tikrai labai geras ir suteikė pasigėrėjimo atsilankiusiems. Gaila tik, kad ši grupė negali dalyvauti Tautinių šokių šventėje Clevelande, į ką vadovė man atsakė, kad, nors ir labai tiek ji, tiek ir paskiri šokėjai norėtų ten dalyvauti, tačiau, dėl to metu esančių vidurio metų mokyklinių egzaminų, didžioji dalis šokėjų, kurie yra mokiniai ar studentai, yra neįmanoma šią grupę nuvežti į Ameriką. Tikrai gaila. Tačiau Marinai linkime ir toliau nepavargti ir su tokia pačia energija ir pasišventimu, vadovauti šiai, taip gražiai, tautinių šokių grupei.

OPPORTUNITY FOR 1ST CLASS BINDERY HELP
3 years experience or more OPERATING FOLDERS, CUTTERS, SADDLE BINDER & GENERAL BINDERY work.
Steady work for qualified help 37 1/2 hour week.
Apply call or write to:
MR. RILEY BAYLOR
FRANKLIN PRINTING CO.
209 MAGAZINE ST
NEW ORLEANS, LA. 70130
504-522-9654
(24-33)

COMPANION
FOR ARTHRITIS WOMAN PART TIME. STARTING 1ST WEEK IN JULY. CALL EVENINGS —
215-887-0535
(24-28)

MARIS KAMPĖ...

(Atkelta iš 11 psl.)

ja, kurią buvo laimėjęs už gerą mokslą. Maris ėmė "Honors" kursų ir laimėjo "First Honors" visus keturis metus, priklausė "National Honor Society", "Math Clubs" ir "German Club". Dalyvavo lengvoje atletikoje ir buvo išrinktas "Most Valuable Freshman" ir yra "Three Year Letterman", taip pat žaidė europietinį futbolą ir priklausė "slidinėjimo klubui.

Maris baigė šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą, grojo lūmzdelių orkestre, priklausė Čiurlionio orkestrui, yra Pilėno tunto skautas, ir dalyvauja žaibo klubo lengvojoje atletikoje ir krepšinio komandoje.

Studijas tęs Case Western Reserve universitete.

Bronius Kazėnas ir jo muzikinė kūryba

Aurelija Balašaitienė

‘Aš nesuprantu kūrėjų: jie praleidžia visą savo gyvenimą vaikydami vaivorykštes’ - skundžiasi solistas. ‘Jie viską paaukvoja, jie viską išmaino į svajones’ - tęsia savo solo toliau New Orleans butnamio savininkas, negalėdamas iš savo nuomininkų išrinkti nuomos, geraširdškai dailininkui skolinamas pinigų dažams ar dešimtuką kavos puodukui. Tose eilutėse skamba sena gyvenimo tiesa nuo pat žmogaus atsiradimo žemėje, kai jis, ištikimas savo kūrybinei prigimčiai, verčiamas paslaptingos jėgos, besigrumdamos su gyvenimo realybe siekia Olimpo aukštumų. Taip prasideda jauno lietuvio muziko-kompozitoriaus muzikinė pjesė ‘Kūrėjai’.

Gegužės 4 dienos vakare šaltas lietus ne pavasariškai sklavė skubančių automašinių langus, tiško ir srovelėmis tekėjo vieškeliais, bet nepajėgė sustabdyti Broniaus Kazėno tėvų, draugų, kolegų ir muzikos mylėtojų nuo apsilankymo ‘Kūrėjų’ premjeroje.

Kento Universiteto Muzikos pastate susirinkome į dramos auditoriją, kuri savo originalia konstrukcija panešėjo į senovės graikų teatrą su žiūrovais, pusrasti iš viršaus stebinčiais scena patalpos centro apačioje, prieinamą iš visų pusių.

Tai profesionaliai ir rūpestingai paruoštas rečitalis, be kostiumų ir dekoracijų, kuris su gabios skaitytojos pagalba padėjo žiūrovus nukelti į New Orleans mieste esantį skurdų butnamį virš ledų parduotuvės, kuriame gyveno, kūrė ir svajojo įvairių sričių menininkai. Butnamio savininkas, sentimentalus ir kartais temperamentingas našlys, išgyvena vidaus kovą negalėdamas apsispręsti, ar likviduoti savo kuklių pajamų šaltinį ir palikti ‘kūrėjus’ be draugiškos ir pigios pastogės, ar ir toliau žavėtis jų svajonėmis ir jiems padėti. Jaunutė balerina dirba sunkiai, svajodama apie savo karjerą garsaus baleto trupėje. Atsiradus progai, ji palieka savo jaunystės meilę ir išvyksta į tolimas šalis. Čia gyvena rašytojas, kuris ‘atsisakė visko’ kad sukurtų nemirtingą veikalą, nors negali susimokėti

nuomos. Jaunas dailininkas skolinasi pinigų dažams, kad galėtų baigti paveikslą. Jauna aktorė svajonėse mato didmiščių reklamose, akinančiomis neon šviesomis apšviestą, savo vardą. Kūrėjų tarpe yra ir tokių, kurie, neturėdami tikro talento, prisidengę neva tai kūrybinio geismu, bėga nuo atsakomybės gyvenime. O butnamio savininkas, kovodamas tarp būtinybės kaip nors finansiniai išsilaikyti ir noro suprasti svajotojus bei jiems padėti, pagaliau apsisprendžia aukštesniojo idealo sampratai.

Rečitalis praeina sklandžiai su puikiai paruoštomis solistų partijomis, duetais, trio ir kvartetais, lydimais virtuozinių sugebėjimų pianisto, kuris, matyt, turėjo idėti daug valandų darbo į komplikotą ir aukštą technišką reikalavimų Broniaus Kazėno muziką. Muzika įvairi - vietomis moderniai entuziastinga, kartais komerciniai banali, bet efektinga (‘Bananų’ reklama), kai kur sentimentaliai graudi (‘Namas ant kalvos’). Tekstas originalus, su bandymais filosofuoti, primenant tradicinį teatrą, su geroku žiupsniu humoro ir vykusio sąmojaus. Turinys patrauklus, teikiantis deramą foną Kazėno muzikai...

O gal ir atvirkščiai? Kiek teko asmeniškai iš paties kompozitoriaus patirti, tai atrodo, kad ir libretas yra dviejų artimų bendradarbių darbas - gyvenant, studijuojant ir svajojant drauge. Pjesės charakteriai įdomūs, įtikinantys, dvelkia gyvenimo tikrove. Tai moderni Amerikos bohema, kurioje gal ir brendo mūsų jaunojo kompozitoriaus idėjos. Muzika patraukli, verčia klausytoją susikoncentruoti, įsijausti ar net skatina drauge niūniuoti. Tai toks yra lietuvių kompozitoriaus Bronio Kazėno ir jo kolegos libretisto Douglas K. Pennington kūrinys.

Jei ne artėjanti šokių šventė, vargu ar būtų atsiradusi proga arčiau su Bronium Kazėnu susipažinti. Kaip vienas šventės dirigentų, jis ateina į mūsų kultūrinį gyvenimą jau pilnai ir visapusiškai profesionaliai pasiruošęs muzi-

kas, šiuo savo debiutu mūsų visuomenėje išpiliatindamas kai aktyvus ir brangintinas jos narys.

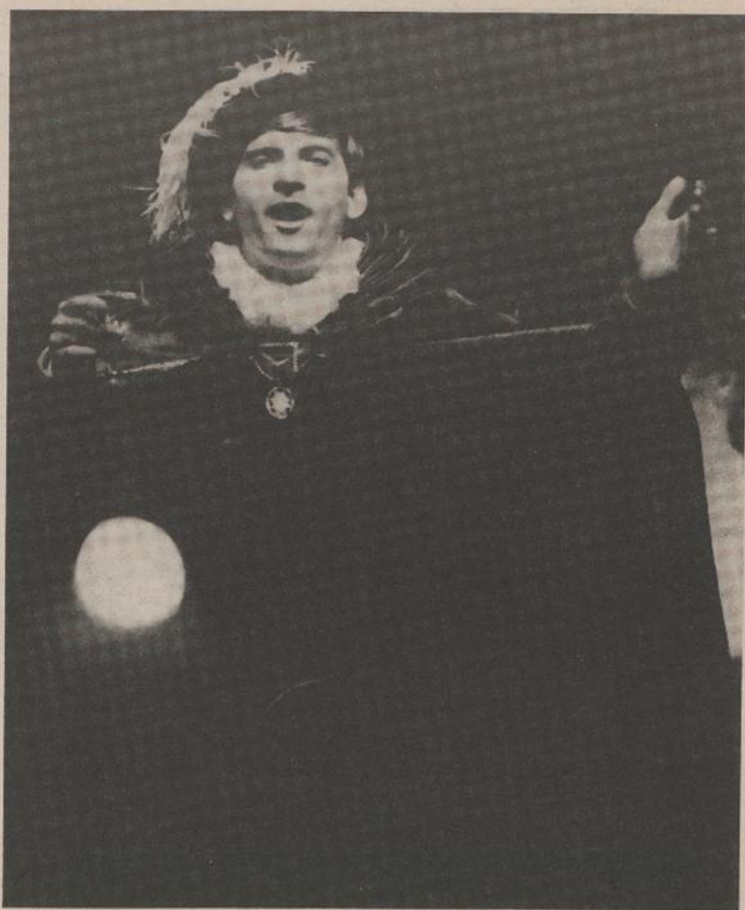
Bronių Kazėną lietuviškai išaugino jo muzikalūs tėvai, Aleksandra ir Julius Kazėnai, o visuomeninį išpareigojimą bei pirmąjį muzikinį ‘debiutą’ jam davė lituanistinė mokykla ir skautų organizacija.

Kai pakviečiau Bronių pokalbiui ryšiumi su šventės programa, jis buvo aiškiai susijaudinęs, kad lietuviškoji spauda į jį atkreipė dėmesį. Suprantu jo susijaudinimą, nes jaunas Kazėnas, šiais metais suėjęs ‘brandžius’ 30 gyvenimo metus, savo pasirinktoje specialybėje jau yra nuėjęs ilgą kelią, apie kurį mes nežinojome. Į savo konkrečius klausimus gavau trumpus atsakymus, kuriuos mano svečias paremdavo raštiška dokumentacija. Ir jo oficialus ‘rezumė’ ne tik neslepia jo lietuviškos kilmės, bet pabrėžia ‘savo muzikinei karjerai’ pradžią gavę lituanistinėje mokykloje nuo pirmo iki aštunto skyriaus ir Ramovėnų chore, ‘kuris propaguoja ir puoselėja lietuviškas dainas savo bendruomenėje’.

Iš mažens linkęs į muziką, Bronius Kazėnas, skatinamas savo tėvų, dar gimnazijoje būdamas dalyvauja gimnazijos muzikinių veiklų pastatymuose kaip solistas, dainuoja Clevelando Orkestro vaikų chore bei kituose jaunų muzikų vienetuose. Turėdamas vos 17 metų, jis jau dirigavo Mozarto Requiem ir Suberto Mišų ištraukas Cincinnati Universiteto pasirodymuose, kur jis studijavo dirigavimą, 1983 metais įsigydamas magistro laipsnį, prieš tai 1972-76 metų laikotarpyje studijavęs muzikos pedagogiką Clevelando Valstybiniame Universitete, kurį baigė su bakalaureatu. Bronius Kazėnas ruošiasi daktaratui ir tuo pačiu metu Kento Universitete dėsto dirigavimą bei diriguoja keturiems chorams. Būdamas gero tenoro savininku, Bronius muzikiniuose pastatymuose dalyvauja kaip solistas. Tačiau jo didžiausias troškimas yra būti kompozitoriumi.

‘Man didžiausią džiaugsmą teikia tai, kad aš gaidomis galiu paliesti širdis tų, kurie manęs klausosi’. Bronius mėgsta koncertuoti ir diriguoti, pereinantis metais turėjęs net 30 koncertų. Jis mėgsta muzikoje įvairumą, bandydamas išlaikyti lygsvarą tarp klasikinės, modernios ir populiarios muzikos. Ruošdamas chorus su orkestru, jis duoda pirmenybę klasikinei muzikai.

Pažįstamas jam ir lietuviškos muzikos pasaulis, su ypatingu dėmesiu Ciurlionio ir Banaičio kompozicijoms. ‘Pirmą kartą turiu progą padėti lietuvių’ - jautriai pasidžiaugia Bronius Kazėnas, kalbėdamas apie savo rūpestį ir darbą sąryšyje su artėjančia šokių švente, kuriai jis harmonizavo di-

Bronius Kazėnas renesanso kostiume.

delę dalį repertuaro ir paruošė instrumentalinę orkestraciją. Kaip dirigentas, B. Kazėnas įvairiomis progomis, su įvairiais choralais ir orkestrais yra daug kartų pasirodęs ir muzikos kritikų palankiai įvertintas.

Vartau Broniaus Kazėno pristatytą dokumentinę jo muzikos karjeros medžiagą ir stebiuosi, kad iki šiol mes to jauno talento nepastebėjome. Kelios plokštelės su jo vardu, Kentucky gubernatoriaus garbės pažymėjimas, kuriuo Kazėnui suteikiamas ‘Kentucky pulkininko’ garbės laipsnis už nuopelnus Kentucky muzikinėje veikloje, įvairios laikraščių iškarpos, plokštelių leidyklų ir muzikos žinovų rekomendaciniai laišukai ir pagyrimai, koncertų programos, padėkos, kvietimai ir t.t. Tik stinga mūsų pačių pripažinimo.

Bronius Kazėnas kalba su dideliu entuziazmu apie savo muzikinę ateitį, svajodamas pamatyti savo veikalus Broadwayaus scenoje. ‘Negalima laukti, kad gyvenimas ką nors dovanotų veltui. Reikia būti veržliam, pasirinkti geriausius mokytojus, dirbti be atvangos ir turėti pasitikėjimą savimi’ - kalba jis. ‘Galimybių reikia ieškoti, bet svarbu eiti savo pasirinktu keliu ir nekreipti dėmesio į kritiką ar peikimą. Bet koks pasisekimas yra sunkus ir įtempto darbo rezultatas.’ Kazėnas pareiškė, kad darbą savo srityje gauti nėra sunku, jei turi kvalifikaciją. Tačiau darbui išlaikyti reikia parodyti sugebėjimus. Kal-

bant apie kompoziciją, Kazėnas turi savo pažiūras. ‘Žmogaus kūryba yra jo siela. Ji turi rasti atgarsį. Svarbu pasiekti klausytoją, kad jis suprastų. Kūryba turi nešti estetinį pasitenkinimą. Tuščios gaidos neturi vertės. Menininkas privalo daryti tai, ką diktuoja širdis. Išėjus į viešumą yra svarbu tobulėti.’

Broniui Kazėnui nepaprastą džiaugsmą teikia proga dalyvauti šokių šventės programoje, kaip lietuviško choro dirigentui. Reikia tikėtis, kad tai jo lietuviško darbo pradžia. Jei daug amerikiečių spaudoje pasirodžiusių straipsnių, kritikų ir nuotraukų liudija jo veržlumą ir sugebėjimą išeiti į viešumą, tai ir mes neturėtume atsilikti savo įvertinimu ir dėmesiu. Taip panašus į savo ‘Kūrėjų’ charakterius, Bronius Kazėnas svajoja matysias savo kompozicijas didžiojoje Amerikos scenoje, apšviestas Broadwayaus šviesomis. Tebūnie jam lemta pasiekti pasisekimo aukštumų abiejose jo gyvenimo pasauliuose: lietuviškame - kuris jam davė šaknis ir meilę muzikai, ir amerikietiškaime - kuris jam suteikė profesionalo statusą.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED PHYSICAL THERAPIST
Expanding Physical Therapy Department has openings for full-time and part-time staff therapist positions. Must be eligible for Michigan licensure. In-patient services in hospital and extended care facility as well as out-patient services. Excellent benefit and salary program. Contact: T. L. Stegeman, RPT, Isabella County Medical Care Facility, 1222 North Dr., Mt. Pleasant, Mi. 48858.. (517) 772-2957. (23-25)

Po rečitalio Kent universitete Bronius Kazėnas (dešinėje) su savo tėveliais Julium ir Aleksandra. M. Žitkaus nuotr.

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINES IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greičias mūsų teletype susisiekimas su Maskva suteiks jums žinią apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

251 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 41114

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

ŽURNALISTŲ SUSIRINKIMAS

Lietuvių žurnalistų sąjungos Detroito skyriaus narių metinis susirinkimas įvyko birželio 10 d. šv. Antano parapijos patalpose. Skyriaus sąrašė yra 3 garbės (Vyt. Alantas, M. Sims ir F. Motuzas) ir 16 narių. Iš 16 susirinkime dalyvavo 10 narių. Atidarė skyriaus pirmininkas Vl. Pauža ir paprašė atsistoti ir tylos minute pagerbti mirusius skyriaus narius. (Jų yra net penki: Vladas Selenis, Vladas Mingėla, Balys Karolis, Alfonsas Žiedas ir Pranas Turūta).

Praeitų metų susirinkimo protokolą perskaitė sekr. St. Sližys. Kuopos pirmininkas Vl. Pauža padarė skyriaus veiklos apžvalgą, kurioje paminėjo ne tik skyriaus, bet ir jo paskirų narių atliktus darbus.

Skyriaus išdininkas Antanas Grinius apibūdino skyriaus finansų stovį.

Sunkumai susidarė dėl skyriaus naujos valdybos. Senai valdybai nesutinkant eiti toliau pareigų, o į naują valdybą neatsiradus kandidatų, buvo prieita net prie skyriaus uždarymo. Padėti išgelbėti Vytautas Kutkus sutikdamas užimti pirmininko pareigas, o jam prašant savo pareigose dar vieniems metams pasiliko sekr. St. Sližys ir išdininkas Antanas Grinius.

Į revizijos komisiją išrinkti: Balys Gražulis, Stasys Garliauskas ir Petras Januška.

Taip sudarius valdybą ir revizijos komisiją, skyrius nuo likvidavimo buvo išgelbėtas.

ORGANIZACIJŲ ŽINIAI

Aš parengimų kalendoriau nevedu ir renginių patys nuo savęs negarsinu. Organizacijos rengdamos renginį apie jo garsinimą turi pačios pasirūpinti. Be to, turi įsidėmėti, kad už garsinimus reikia ir atsilyginti.

JONINIŲ MINĖJIMAS

Birželio 23 d. Pilėnų stovykloje rengiamas Jonų ir Jonių pagerbimas. Bus bendri pietūs. Joninių laužas, paparčio žiedo ieškojimas, muzika ir šokiai. Stovyklos vartai bus atidaryti nuo pat ryto. Visi kviečiami dalyvauti. Pietums registruoja Br. Valiukėnas, telef. 562-1143 ir Angelė Bukšnienė, telef. 581-7093.

NAUJA MAISTO PARDUOTUVĖ

Strakšių šeima netoli šv. Antano bažnyčios 3504 Begley St., kampas 24th atidarė maisto parduotuvę. Marytė Strakšytė kviečia visus lietuvius aplankyti ją naujoje užkandžių-maisto krautuvėje. Marytė žadėjo ir juodos rupios rugienės duonos iš Chicagos parūpinti.

• Detroito Apylinkės Tautybų radijo stoties WPON-AM banga 1460, programoms persitvarkius, Lietuviškų Melodijų Radijo valandėlės bus transliuojamos nuo birželio mėn. 19 dienos, antradieniais nuo 1 iki 2 valandos po pietų ir penktadieniais nuo 6 iki 7 valandos vakaro.

Reikalinga aktyvi pensininkų pora pietų Floridoje netoli jūros, sodo, daržo ir baseino apžiūrėjimui. Už tai gauna dviejų miegamųjų namą gyventi. Skambinti (305) 772-4455 arba kreiptis į Dirvą tel. (216) 431-6344 arba rašyti į Dirvą P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103. (21-28)

Neff Road. Beautiful double, close to church and school.

Owner financing 10%. Collinwood 4 bedrooms, aluminum sided colonial, garage, nice yard.

Information ask for Anton
Cameo Realty 261-3900
Anton Matie 531-6787

LIETUVIŲ PRIEGLAUDOS NAMAI CLEVELANDE

Pabaigoje š. m. birželio mėn. valdžia išleidžia naujus potvarkius prieglaudos namų statybai. Tokiu būdu susidaro palankios sąlygos Clevelando lietuviams pasistatyti Lietuvių Prieglaudos Namus, šalia jau baigiamos statyti Lietuvių Sodybos.

Mes visi, turbūt, manome, kad tokie namai lietuviams yra būtinais reikalingi. Dabar turime progos konkrečiai ką nors daryti. Laikas yra labai ribotas, jei kas darytina, turime skubiai susiorganizuoti. Atsidarius statybos leidimų išdavimo durims, jei nebūsime ten pirmutiniai, gal tik po dešimt metų galėsime tik bandyti. Šiam tikslui atsiekti, reikalingi žmonės, kurie norėtų investuoti, sudėdami pradinį kapitalą, 10% visos reikiamos sumos. Gi 90% ilgalaikė paskola, žemoku procentu, kurią garantuoja Federalinė valdžia. Visi investoriai pasidaro šio projekto šimtaprocentiniai savininkai pagal investavimo sumą.

Šio projekto įvykdymas, užtikrintų visiems lietuviams, kurie yra to reikalingi, turėti lietuvišką aplinką, baigiant savo žemišką kelionę. Gi investoriams, be rizikos, pelningą investavimą, o svarbiausia, turint moralinį pasitenkinimą, kad jų sunkiai uždirbtas pinigas pasitarnauja labai geram tikslui, o gal ir pačių asmeniškam gėriui...

Visi lietuviai, suinteresuoti šiuo projektu; su savo idėjomis, patarimais, pritarimais ar nepritariais, prašome kreiptis pas D. Čipkienę, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. (216) 943-0910. (dė)

SEPTINTOSIOS LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS,

1984 m. birželio 29 — liepos 1 dienomis

INFORMACIJA

Penktadienį, birželio 29 d.

8:00 val. vak. — dail. Aldonos Totoraitienės parodos atidarymas Lietuvių namuose.

Šeštadienį, birželio 30 d.

5-8:00 val. vak. — Jaunųjų menininkų paroda Dievo Motinos parapijos mažojo salėje.

7:00 val. vak. — Tautinių šokių šventės atidarymas prie Laisvės paminklo Dievo Motinos parapijoje.

8:00 val. vak. — Susipažinimo vakaras-šokiai Public Auditorium. Kaina \$4.00 asmeniui.

Sekmadienį, liepos 1 d.

10:00 val. r. — šv. Mišios Dievo Motinos parapijos šventovėje (500 sėdimų vietų). Gieda Dievo Motinos parapijos choras, vadovaujamas muz. Ritos Kliorienės ir auditorijoje (700 sėdimų vietų) — gieda visi...

10:30 val. r. — šv. Mišios šv. Jurgio šventovėje, 6527 Superior Avenue, gieda parapijos choras, vadovaujamas R. Babicko.

Pastaba — kitos pamaldos:

10:30 val. r. — šv. Mišios Holiday Inn, Rockside Rd.

10:30 val. r. — Evangelikų pamaldos Kolizijoje.

2:00 val. — TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ KOLIZIJEJE.

8:00 val. vak. Tautinių šokių šventės pokylis Stouffer's Inn on the Square. Kaina \$27.00 asmeniui.

8:00 val. vak. — Jaunimo balius Holiday Inn (Rockside Road). Kaina \$13.00 asmeniui.

Šokių šventės bilietai (\$14.00, \$10.00, \$7.00 ir \$5.00) gaunami Ticketron agentūrose ir prie įėjimo.

Pokylių bilietus platina: O. Jokūbaitienė (tel. (216) 481-7161) ir R. Zorska (tel. (216) 371-0130).

Audra Nasvytytė, pirmoji kairėje, Donato ir Rimgaiės Nasvyčių duktė, baigė Kent State Universitete 2 metų kursą kompiuterių programos. Nuotraukoje su tėveliais ir draugais švenčiant diplomo gavimą.

V. Bacevičiaus nuotr.

• PERKANT IR PAR-
DUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• BIRŽELIO 24 D. Onos Mikulskienės kanklių muzikos studijos mokinių recitalis.

• BIRŽELIO 29 — LIEPOS 1 D. Aldonos Totoraitienės meno darbų paroda. Rengia LTS šventės komitetas.

• LIEPOS 1 D, sekmadienį, 2 val. p. p. VII Laisvojo Pasaulio Lietuvių Tautinių šokių šventė Kolizijoje, Richfield, Ohio.

Banketas 7 val. vak. Stouffer's Inn on the Square.

• LIEPOS 15 D. Pensininkų klubo piknikas parapijos kavinėje ir sodelyje.

• LIEPOS 29 D. Žalgirio šaulių kuopos tradicinė gegužinė spaudai paremti.

• RUGPIŪČIO 12 D. SLA 136 kuopos gegužinė Gaižučio sodyboje.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Clevelando lietuvių kooperatyvas Taupa pradėjo savo kooperatyvinę veiklą š. m. birželio 10 d. Ono Žygienė ir Jonas Nasvytis buvo vieni iš pirmųjų įnešę savo santaupas. Šalia stovi kooperatyvo valdybos nariai V. Staškus ir B. Steponis padeda užpildyti blankas.

V. Bacevičiaus nuotr.

CLEVELANDE ir apylinkėse

• **Julija Ignatavičiūtė-Tatoraitienė** birželio 10 d. baigė Clevelando Valstybinį Universitetą gailėstingosios seselės srity bakalauro laipsniu ir ne tik ypatingu universiteto atžymėjimu "Excellence in Clinical Nursing", bet ir "Greater Cleveland Nurses Association Award for Outstanding Student Nurse", kuris teikiamas už išskirtiną vadovavimą, darbą, ir pasišventimą

profesijai. Šios organizacijos ji buvo pagerbta birželio 12 d. iškilmingoj vakarienėj.

Julija įsigijo Registruotos Gailėstingos Sesers (R. N.) laipsnį 1977-ais metais Huron Rd. ligoninės mokykloje. Dirbo ligoninėse, daktarų kabinetuose, ir visoj eilėj mokyklų atliko mokyklos gailėstingos sesers pareigas.

Šalia nuolatinio darbo ir tebetęsiamos mokslo visą laiką buvo ir tebėra veikli Clevelando lietuvių visuomenėje: Neringos skaučių tunte, Skautininkų draugovėje, Grandinėlės "veteranų" grupėje, Vaidilos teatre ir šokių šventės bilietų platinimo komitete.

Jos sekantis žingsnis — toliau kopti į aukštesnius mokslus — Magistro laipsnis "Public Health" srity. Sveikinam ir — gražios sėkmės!

• **Dail. Aldonos Karosaitės-Tatoraitienės** paveikslų

Dail. Aldona Totoraitienė prie naujo kūrinio. Jos darbų paroda įvyks Clevelande Lietuvių Namuose š. m. birželio 29 — liepos 1 dienomis.

paroda yra ruošiamą 7-tos Laisvojo Pasaulio Lietuvių Tautinių Šokių šventės komiteto, birželio 29 — liepos 1 dienomis Clevelando Lietuvių Namuose, 877 East 185 St. Parodos atidarymas įvyks penktadienį, 8 val. vak. Dail. Aldona Totoraitienė 1982 m. pavasarį baigė Ontario meno kolegiją! Jos pirmoji paroda 1982 m. spalio 2-3 d. Toronte susilaukė gausių lankytojų ir beveik visi paveikslai parodoje torontiškių buvo išpirkti. Clevelande ruošiamoje parodoje žada išstatyti apie 40 naujų darbų.

Kviečiame clevelandiškius ir visus atvykstančius į šokių šventę apsilankyti paveikslų parodoje ir pasigrožėti išstatytais paveikslais bei įsigyti vieną kitą. Sėkmės dail. A. Totoraitienei.

• **INGRIDA BUBLIENE**, JAV LB Kultūros Tarybos pirm., praėjusį savaitgalį dalyvavo Vakarų LB Apygardos suvažiavime Los Angeles mieste, kur suvažiavimo dalyviams patiekė išsamų pranešimą apie JAV LB Kultūros tarybos veiklą.

Sekančią dieną parapijos salėje kalbėjo miesto lietuvių visuomenei, iškeldama išeivijos kultūrinės veiklos svarbą mūsų tautos laisvinimo darbe. tos pačios dienos popietėje dalyvavo LB 'Spindulio' tautinių šokių grupės 35 metų sukaktuviniame koncerte, kuris vyko Hollywood Paladium salėje.

Ta proga ji buvo pakviesta šventės atidaryti ir tarti žodį.

Šventės metu ji taip turėjo progos sutikti Los Angeles lietuvių kultūrininkus ir visuomenės veikėjus, su kuriais pasidalino mintimis įvairiais mūsų kultūrinio gyvenimo klausimais.

• **OHIO AUTO BODY**, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitepmia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel. (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

KANKLIŲ STUDIJS UZBAIGIMO REČITALIS

Birželio mėn. 24, 5 val. p. p. Lietuvių Namuose įvyks Onos Mikulskienės kanklių muzikos studijos vienuoliktasis mokinių rečitalis.

Koncerto programą atliks kanklių solo ir duetų kolektyvas. Be to koncerto programoje taip pat dalyvaus ir anksčiau baigę šią studiją alumnai, kurie taip pat atliks solo ir duetus, bei sekstetą.

Po programos vyks mokyčių paruoštos vaišės.

Šiais metais studiją baigia trys absolventės: Lidiya Gelažytė, Rama Bublytė ir Kristina Kasulaitytė.

LIETUVIŲ SODYBA PRADEDA REGISTRACIJĄ

Priimami asmenys virš 62 metų amžiaus ir bet kokio amžiaus invalidai. Pagal valdžios nuostatus už butą, šildymą ir elektrą, moka 30% nuo pajamų.

Moderniškai įrengti, su visais patogumais butai su vienu miegamuoju ir 'efficiencies' bus paruošti š. m. rudenį - rugsėjo mėn. Registrotis skambinant Lietuvių Sodybos administratorei Danai Cipkienei, tel. (216) 943-0910, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094

• **Žalgirio šaulių kuopos** šaudymas, dėl susidariusių aplinkybių perkeliamas iš liepos 15 dienos į birželio 24 dieną.

• **Norintieji stoti į akademijas:** Air Force, Naval, Military ir Merchant Marine, užpildo pareiškimus iki š. m. lapkričio 1 d. dėl nominavimo sen. John Glenn įstaigoje. Pareiškėjas turi būti ne jaunesnis 17 metų amžiaus, JAV pilietis ir Ohio gyventojas. Suinteresuotieji kreipiasi į Susan J. Schibler telefonu (614) 469-6697.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į **OBELENIS** apdraudos įstaigą. Skambinti **ZENONUI** (216) 531-2211 arba **SAULIUI** (216) 461-3500.

• **PATRIA** prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokščių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

HOUSES FOR SALE

59,900 brick 3 bedroom bungalow near Our Lady.

65,000 brick 2 family in Euclid.

59,900 Euclid double aluminum sided.

57,900 aluminum sided bungalow Lake Shore & Neff Road.

49,900 4 bedroom bungalow off East 185 St.

45,900 2 bedroom bungalow off East 185 St.

43,500 range 3 bedroom off East 185 St.

Wanted licence sales person.

GEORGE KNAUS
Realtor
481-9300

(24-25)

LAUKIAME SVETELIŲ

Clevelando lietuvių namai bus vaišių centras Tautinių šokių šventės dalyviams ir svečiams. Namai pasiekiami iš rytų, pietų ir vakarų 90-ju keliu: išvažiavus East 185 Street ir pasukus į šiaurę, važiuoti East 185 gatve iki Kewanee gatvės (apie 1/2 mylios). Ant kampo East 185 ir Kewanee yra Lietuvių namai.

GINTARO VALGYKLA

bus atidaryta birželio 29 ir 30, ir liepos 1 ir 2 dienomis nuo 11 val. ryto iki 10 val. vakaro. Gintare visi valgiai ir jų kainos pagal meniu. Vaikams specialus valgiaraštis su papigintomis kainomis.

LIETUVIŲ NAMŲ DIDŽIOJOJE SALĖJE

svečiams bus paruoštas valgių bufetas, kuris veiks šiomis dienomis ir valandomis:

birželio 29, penktadienį, 1 val. p. p. iki 10 val. vak.,
birželio 30, šeštadienį, 11 val. ryto iki 4 val. p. p.,
liepos 1, sekmadienį, 9 val. ryto iki 12:30 val. p. p.
ir po Tautinių šokių šventės nuo 5:30 val. vak. iki 10 val. vak.

Kainos: pusryčiai \$4.00 asmeniui, pietūs ar vakarienė \$6.00 asmeniui.

Valgių bufete bus paruošti skanūs ir sotūs patiekalai.

LIETUVIŲ KLUBAS

bus atidarytas kiekvieną dieną nuo 10 val. ryto iki vidurnakčio.

Klubas ir Gintaro valgykla yra Lietuvių namų pastate.

Lietuvių namų direkcija maloniai kviečia visus Tautinių šokių šventės dalyvius ir svečius aplankyti namus, Gintarą ir klubą. Čia rasite jaukią aplinką, būsite skaniai pavalgydinti. Svečius, atvykstančius pavalgyti grupėmis su autobusais, prašome iš anksto apie tai pranešti namų raštinei.

LITHUANIAN VILLAGE INC.
877 EAST 185 STREET,
CLEVELAND, OHIO 44119

Telefonai: (216) 531-8318 ir (216) 531-2131

Vaidas iš pabaltiečių suruošto Birželio trenimų minėjimo Clevelande. Organizacijų vėliavos nešamos iš bažnyčios į mitingo vietą, kur valdžios atstovai kalbėjo. J. Velykio nuotr.

DIRVA

Mieli lietuviai,

Pasaulyje išsisklaidę lietuviai brangina savo tautos praeitį ir jos papročius. Mūsų kultūra yra kelias į tarpautinį pripažinimą ir bendravimą. Mūsų tautiniai šokiai, išpūdingose lietuvių tautinių šokių šventėse, vaizdžiai, judriai ir spalvingai išreiškia mums ir kitataučiams lietuviškos kultūros savitumą.

JAV ir Kanados Lietuvių bendruomenių rengiama VII-oji Lietuvių tautinių šokių šventė įvyks 1984 m. liepos mėn. 1 d., Clevelande. Šiai šventei naują šokių programą paruošė Lietuvių tautinių šokių institutas. Šventėje dalyvaus virš dviejų tūkstančių šokėjų. Mes neabejojame, kad ši šventė dar kartą parodys virš dviejų tūkstančių šokėjų. Mes neabejojame, kad ši šventė dar kartą parodys lietuvių išeivijos stiprybę, tautinę gyvybę, jaunatviškumą ir meilę lietuvių tautai bei jos kultūrai.

Savo dalyvavimu paremkime vieną iš svarbiausių mūsų tautinės gyvybės pasireiškimų. Kviečiame Jus ir Jūsų draugus kitataučius

ne tik lėšomis paremti šią šventę, bet svarbiausia, kuo gausiausiai joje asmeniškai dalyvauti, kad ji daugiau sustiprintų ir paskatintų mus, laisvojo pasaulio lietuvius, padėti pavergtai mūsų tautai tėvynėje atgauti laisvę bei valstybinę Lietuvos nepriklausomybę, o išeivijoje ne tik išlaikyti bet ir ugdyti tautinę kultūrą.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba

• **Chicagos Lietuvių Tautiniai Namai**, 6422 So. Kedzie Ave., padidino savo įnašą Vilties draugijoje, per sekretorių Mečį Valiukėną atsiųsdami Dirvai paremti 250 dol. Ačiū.

• **Vladas Šniolis**, buvęs clevelandietis, dabar gyvenąs St. Petersburg, Fla., švėsdamas savo vardadienį prisiminė Dirvą ir paremti atsiuntė 22 dol. Ačiū.

• **Mokytojų ir jaunimo** 18-toji studijų savaitė įvyks Dainavoje liepos 29 — rugpjūčio 4 d. Registruotis pas J. Masionį, 4632 So. Keating Ave., Chicago, Illinois 60629, tel. (312) 585-2629.

SKAUDI NELAIMĖ

Š. m. birželio mėn. 2 d. automobilio nelaimėje Lucas miestely, netoli Dallas, Tex. žuvo Brigita-Marija Banevičiūtė-Sappas. Buvo gimusi 1944 m. spalio 9 d. ir savo vaikystę ir jaunystės dienas praleido Philadelphijoje, Pa. Lankė šv. Kazimiero parapinę mokyklą, baigė šv. Marija-Goretti gimnaziją. Nesite n k i n o gimnazijos baigimo diplomu, o siekė mokslo toliau. 1966 m. baigė medicinos technologiją — Temple universitete.

Ištekėjusi už 3-čios kartos lietuvio Antano Sappo, dirbo įvairiose chemijos laboratorijose kaip supervisor — Philadelphijoje, Clevelande, Indianapoly ir Dallas, kur gyvenimo siūlas nutrūko. Buvo darbšti moteris, nesėdėjo namuose rankas sudėjusi. Paskutiniu metu laiku baigė "Real estate" mokslus ir vertėsi šioje srityje. Buvo Korp! Neo-Lithuania aktyvi narė.

Paliko liūdintį vyrą Antaną, motiną, dvi seseris, brolį.

V. M.

• **Santa Monikos Lietuvių Klubas** susirinkime, gegužės 11 d. buvo perrinkta pereinamųjų metų Klubas valdyba, kurios nariai pasilieka tose pačiose pareigose, būtent: pirmininkas A. Markevičius, vicepirmininkai dr. A. Milaknis, S. Kvečas, K. Reivydas, sekr. E. Gedgaudienė, protokolų sekr. K. Černiauskas ir išd. L. Pulkaininkaitė-Whiller. Kontrolės komisija: E. Balceris, E. Jarašūnas ir A. Milienė.

Nutarta suruošti klubo vasaros gegužinę liepos 15 d., 1:30 val. p. p. E. ir J. Sinkių egzotiškame sode, Santa Monikoje, į kurią kviečiami dalyvauti Klubas nariai ir jų draugai. (eg)

TUO BŪDU BUVO PRISIMINTAS A. A. ALGIRDAS LEONAS

Vasarai atėjus, baigiasi mokslo metai. Užbaigia savo mokslo metus ir mūsų lituanistinės mokyklos, jų tarpe ir K. Donelaičio mokykla Washingtone, D. C.

Šįmet Washingtono lituanistinėje mokykloje pirmą sykį buvo įteikta a. a. Algirdo Leono vardo premija

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

V. Besperaitis, Topanga .. 8.00
J. Mikelaitis, Vokietija .. 10.00
V. P. Skirgaila, Weston 3.00
D. Čipkus, Willowick .. 4.00
K. Jankūnas, Lodi 5.00
A. Veliuona, Bāltimore .. 5.00
J. Palšis, Chicago 8.00
Vl. Šniolis, St. Petersburg 22.00

geriausiai mokyklos mokinėi.

A. a. Algirdui Leonui mirus, našlė Galina Leonienė jo atminimui paaukojo Washingtono lituanistinei mokyklai vieną tūkstantį dolerių, kurių nuošimčiai sudaro kasmetinę premiją, aukščiausiais pažymiais mokyklą baigusiam mokiniui. Jei baigiamojo skyriaus kuriais metais nebūtų, tai premija bus įteikiama geriausiai mokslo metuose pasižymėjusiam mokiniui.

Tos kasmetinės premijos tikslas yra paskata mūsų jaunimui siekti lituanistinio išsilavinimo ir tuo būdu neatsitolti nuo savo tautos, kartu kasmet prisiminti a. a. Algirdą Leoną, kuris buvo vienas pirmųjų lituanistinių mokyklų steigėjų Baltimorėje, ir kuriam taip rūpėjo mūsų jaunimo tautinis auklėjimas.

Šįmet a. a. Algirdo Leono vardo premiją, šimtinės pavaldė, buvo įteikta trečio skyriaus mokinei septynerių metų Astai Almenaitei, kuri puikiai kalba, rašo ir skaito lietuviškai ir pasižymi savo darbštumu.

Labai džiugu, kad turime gražaus ir darbštaus jaunimo, o toji kasmetinė premija gal paskatins mūsų jaunimą kokybiškiau dliabt, branginti savo gimtąją kalbą ir savo tautos garbingąją praeitį.

Chicagos Lietuvių Tautiniai Namai 250.00
V. Mitchell, Taylor 1.00
M. Ambrozaitienė, Chesterton 10.00
V. Petrauskas, Austin .. 8.00
J. Kapčius, Daytona Beach 8.00
L. Petronis, Dearborn .. 3.00
J. Tallat-Kelpša, Cleveland 3.00
T. Bukaveckas, Chicago 13.00
W. Burimaukas, Amsterdam 5.00
G. Leonienė, Bradford .. 20.00
J. Taruška, Clearwater .. 8.00
Br. Paliulionis, Cicero .. 3.00
V. Januška, St. Germain 3.00
G. Valūnas, St. Petersburg 3.00
Dr. K. Pautienis, Pompano Beach 10.00
A. Gruzdys, St. Petersburg 5.00
V. Sakas, Bay Harbor .. 3.00
K. Narbutaitis, Mayfield Hts. 5.00
J. Švoba, Madison Hts. .. 3.00
V. Mackus, Chicago ... 5.00
A. Kondrat, Elizabeth .. 8.00
V. Žmuidzinai, Rochester 5.00
A. Vakselis, Richmond Hill 3.00
M. Aukštuolis, Cleveland 3.00
A. Norus, Detroit 3.00
A. Česonienė, Linwood .. 3.00
A. Šova, Crown Pont 3.00
E. Damijonaitienė, Harwichport 8.00
H. Sukauskas, Toronto .. 3.00
E. Jasiūnas, Chicago 3.00
J. Jankus, Richmond Hts. 3.00
A. Petrauskis, Rocky River 8.00
Dievo Apvaizdos perapijos taryba, Detroit 10.00
ALT S-gos Detroito Skyrius 50.00
K. Palubinskas, Cleveland 3.00
V. Lenkevičienė, Chicago 10.00
L. Sagys, Cleveland 3.00
A. Karklius, Cleveland .. 8.00
M. Razgaitis, New York 3.00
M. Valušis, St. Petersburg 5.00
I. Kaunelis, Detroit 3.00
Dr. A. Azelis, Cleveland 3.00
J. Paršeliūnas, Brampton 8.00
A. Staugaitis, St. Catharines 10.00
A. G. Tomkus, Meriden .. 3.00
V. Janukaitis, Detroit .. 6.00
V. Petkus, Lakeline 8.00
M. Jasiūnienė, Evanston 3.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

A. A.

JONAS GARBA-GARBAČIAUSKAS

staiga mirė š. m. birželio mėn. 7 d. Los Angeles, Calif. sulaukęs 80 metų. Palaidotas Forest Lawn Memorial park, Glendale birželio mėn. 12 d.

Nuliūdę liko

Žmona Margot

Sūnus Jonas
Los Angeles, Ca.

Sesuo Liuda Juodelienė
Chicago, Ill.

A. + A.

STEPUI ZOBARSKUI

mirus, jo dukrai NIJOLEI ZOBARSKAITEI, giminėms — VIKTORUI MALINAUSKUI ir VLADUI MALINAUSKUI su šeimomis, nuoširdžią užuojautą reiškia

Olga Banevičienė,
Voldemaras Banevičius,
Irma Banevičiūtė-Brinklis,
Genovaitė ir Algis Dilbai

A. A.

VERONEI ADOMONIENEI

mirus, sūnui JONUI su šeima gilią užuojautą reiškia

Jurgis ir Elena
Bobeliai

A. + A.

VERONEI ADOMONIENEI

mirus, sūnui JONUI, dukrai SEVUTEI su šeimomis ir giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Jasai-Jasevičiai
Irena ir Antanas